Groei door professionaliteit.

Jaarverslag Coöperatie Agrico U.A.

2018/2019

Say
potato,
say

AGRICO

Inhoudsopgave

Thema	3
Voorwoord	5
Kengetallen	8
Groepsstructuur*	9
Profiel*	10
Verslag van de raad van commissarissen	11
Verslag van de directie*	**13**
Inleiding	14
Research	17
Pootaardappelen	19
Tafelaardappelen	24
Interne organisatie	26
Besturing en beheersing	**30**
Coöperatie en governance	31
Personalia	35
Risicoprofiel*	38
Jaarrekening Coöperatie Agrico U.A.	**41**
Overige gegevens	**65**
Belangrijke statutaire bepalingen	66
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	67

Het bestuursverslag als bedoeld in Titel 9 Boek 2 BW betreffen de met * aangegeven onderdelen.

Thema

Aandacht genereert kwaliteit en kwaliteit genereert aandacht
Door innovatie legt Agrico de kiem voor kwaliteit. Bij Agrico investeren we continu in het vergroten van kennis en in het delen ervan. Wij maken ons iedere dag sterk voor een professioneel product waarmee iedereen zijn voordeel kan doen. Dit doen wij niet alleen, maar ketenbreed van kweker tot teler en van productmanager tot logistiek medewerker.

'Goede groei' is de kern van onze strategische koers. Deze groei kunnen we alleen bereiken door het leveren van de hoogste kwaliteit. De drie dragers onder deze kwaliteit zijn:

- Innovatief kweekwerk bij Agrico Research
- Maatwerk op het Agrico Quality Center
- Professionaliteit van alle medewerkers, telers en betrokkenen in de keten

Dit jaarverslag is geïllustreerd op basis van deze 'professionaliteit' en onderliggende dragers. We hopen dat het u, net als ons, inspireert voor het streven naar de hoogst mogelijke kwaliteit.

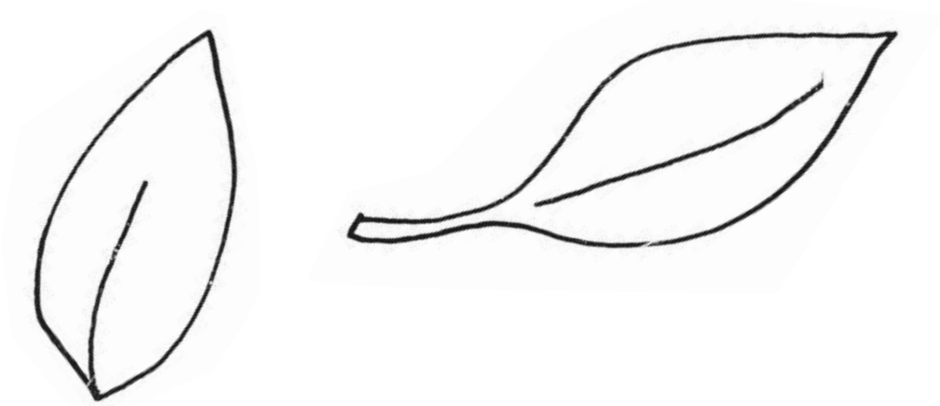

Groei door professionaliteit.

Professioneel, persoonlijk en verbonden

Wij denken dat professioneel opereren in ons DNA zit. Dit gebeurt niet alleen bij Agrico Research of in het Quality Center, maar door onze hele supply chain. Het vormt de kern van onze onderneming en onze waarden waar u op kunt bouwen: Professioneel, persoonlijk en verbonden.

Onze telers hebben een hoge vakkennis, mechanisatiegraad en betrokkenheid. Zij besteden elk seizoen weer de hoogste zorg aan een stabiele en goede productie van ons natuurproduct. Onze medewerkers op kantoor en in het veld en onze internationale partners gaan met zeer veel kennis van zaken te werk om onze klanten van advies te voorzien hoe onze aardappels het beste tot hun recht kunnen komen. Dat vinden wij professioneel. En dat vinden wij kwaliteit.

Innovatief kweekwerk bij Agrico Research

Aan onderzoek en ontwikkeling hecht Agrico grote waarde. De uitbreiding in 2018 van ons onderzoekscentrum Agrico Research getuigt hiervan. In het kassencomplex, dat in oppervlakte verdubbelde, maakt een geavanceerde spuitinstallatie het mogelijk om proeven op het gebied van bewatering te doen. Volledig geautomatiseerde systemen bootsen dag- en nachtsituaties en verschillende klimaten na. Door deze innovaties kunnen wij nóg betere rassen voor de toekomst kweken.

Jaarlijks lanceren wij nieuwe rassen, zoals recent die uit het ‘next-generation’-pakket. De basis voor deze unieke aardappelen met een hoge natuurlijke resistentie tegen *Phytophthora* infestans legden we al in 1986, toen we met het kruisen met wilde soorten uit de Andes begonnen. Een uitgekiend teeltprogramma resulteerde na tientallen jaren in de rassen Alouette, Carolus, Levante, Twinner, Twister en Nofy. Net zo krachtige soortgenoten zullen komende tijd het ‘next-generation’-team komen versterken.

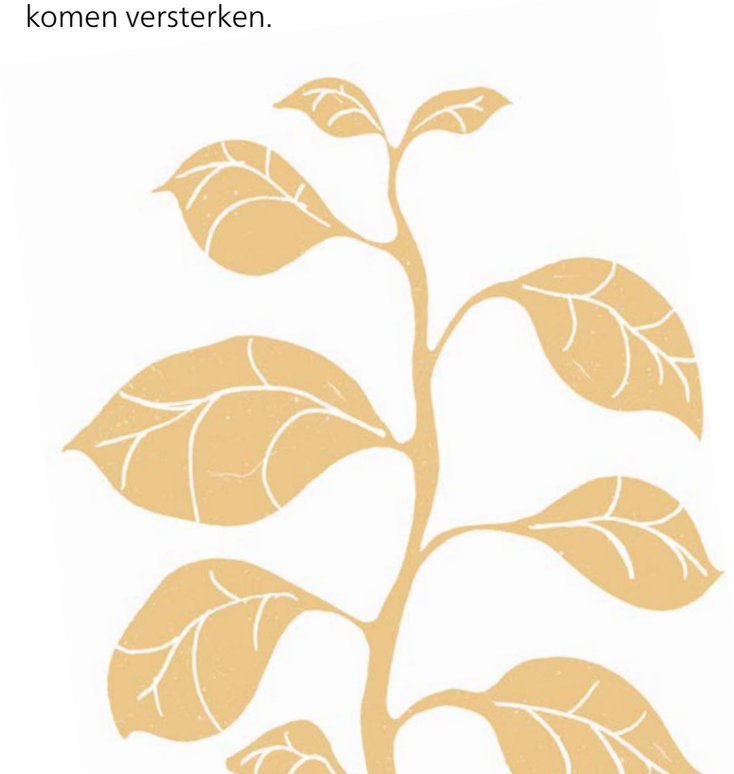

Maatwerk op het Agrico Quality Center

Onze professionaliteit ziet u niet alleen terug in ons product, maar komt ook tot uiting in de wijze waarop wij binnen de coöperatie omgaan met vervoer, opslag, verwerking en advies. Hoe gedragen de veelbelovende rassen van Agrico Research zich tijdens het transport, in een aardappelverwerkende fabriek, in een van koud naar warm wisselende winkelverpakking of in de keuken? In het gloednieuwe Agrico Quality Center, dat in 2018 verrees, gaan wij op zoek naar de antwoorden op deze vragen. Wij testen hier onder andere de vitaliteit en kiemkracht van onze aardappelen, door ze in speciale klimaatcellen bloot te stellen aan vocht en warmte.

Een ander gedeelte van het Agrico Quality Center biedt plaats aan een geavanceerde machinelijn. Hier onderwerpen wij het commerciële aardappelaanbod van onze telers aan een grondig onderzoek. Want meten is weten. Het proces kent vele stappen: van borstelen, wassen, beoordelen, selecteren, fotograferen, wegen, bepalen van de maatsortering en het onderwatergewicht tot snijden, opnieuw beoordelen en het analyseren van pathogenen (ziekteverwekkers).

Voorwoord

De zomer van 2018 gaat de aardappelsector nog lang heugen. Extreme droogte en hitte zorgden voor een beperkte aardappeloogst in Europa. De aardappelprijzen waren hierdoor goed. Agrico kende een ongekend seizoen. In de markt was er grote angst dat er onvoldoende pootgoed zou zijn, zeker voor de fritesindustrie. Uiteindelijk zijn er door maten aan te passen en partijen met schurft te verkopen voldoende aardappels uitgeplant in Europa. Ook de tafelaardappelen waren schaars en duur. Vaak geeft dit wel een terugslag in de consumptie van onbewerkte aardappelen, een markt die toch al onder druk staat.

Jan van Hoogen, algemeen directeur

Strategie 2030
In november gaf de ledenraad haar goedkeuring aan het strategieplan Agrico 2030. Het opstellen van het plan nam bijna twee jaar in beslag. Dat was nodig om met inbreng van bijna alle geledingen binnen Agrico een breed gedragen plan op te leveren. Goede groei en kwaliteit op alle fronten zijn de twee kernitems van de nieuwe strategie. Het plan wordt de leidraad voor toekomstige beslissingen binnen de coöperatie. De implementatie is inmiddels in gang gezet.

Binnen het MT leidde dit tot verschuivingen en binnen het bedrijf tot een aantal nieuwe functies. Zo ligt de commerciële verantwoordelijkheid van alle productgroepen nu bij één manager. Dit geldt ook voor alle operationele activiteiten. Daarnaast is er een manager bedrijfsvoering benoemd, die samen met de directeur verantwoordelijk is voor de aansturing van de implementatie van de strategie. Gezien alle uitdagingen die er liggen, is besloten om een bestuurssecretaris te benoemen. Deze persoon zorgt voor de optimale verbinding tussen de verschillende organen van de coöperatie en directie en MT.

Er waren ook nog andere personele ontwikkelingen. Tijdens de algemene vergadering van december 2018 zijn de heren Laurens de Winter en Gert de Raaff benoemd als lid van het bestuur en daarmee als lid van de raad van commissarissen van Agrico B.V. De heren Bram Kemmeren en Gerard Welling traden af na twaalf en negen jaar zitting te hebben gehad in verschillende toezichthoudende organen.

Dit was het jaar met de hoogste prijzen ooit

Agrico Quality Center

In augustus zijn de eerste aardappelmonsters in het nieuwe Agrico Quality Center beoordeeld op kwaliteit en vitaliteit. De bouw van het nieuwe centrum is op gebied van kwaliteit een geweldige stap voorwaarts. Het verzamelen van informatie over alle partijen aardappelen gaat hierdoor van primitief naar topniveau. Daar plukt Agrico in de afzet nu de eerste vruchten al van. Tijdens de Fruit Logistica in Berlijn startte de nieuwe marketingcampagne, met als titel: 'Agrico, professionalism in potatoes'. Deze campagne linkt zowel aan de strategie - goede groei - als aan het Quality Center. Kwaliteit en professionaliteit zijn de twee steekwoorden die Agrico voor het voetlicht wil brengen. De drie pijlers onder deze kwaliteit zijn Agrico Research, Agrico Quality Center en de ondersteuning op velerlei gebied in de keten.

De burgemeester van de gemeente Noordoostpolder, Harald Bouman, opende het Agrico Quality Center in februari 2019. In zijn toespraak benadrukte de burgemeester dat een coöperatie dit soort investeringen doet voor het langetermijnbelang. In de middag was er een open dag voor personeel, oud-personeel en leden/telers. Ongeveer 300 personen bezochten op deze dag het nieuwe Quality Center.

Dochterondernemingen

De onderneming Agrico is vooral gericht op de lange termijn. Dat is de reden dat Agrico Research een zeer belangrijke dochter is waar veel tijd en aandacht aan wordt geschonken. Het doel is om op het gebied van veredeling voorop te blijven lopen. Het nieuwe kassencomplex heeft zijn potentie al laten zien in het eerste jaar dat het in gebruik is: betere klonen, ondanks de hitte zeer goede resultaten in de kruisingskas en een veel efficiëntere inrichting.

Goede groei en kwaliteit kernitems nieuwe strategie

Bij onze andere Nederlandse dochteronderneming, Leo de Kock, is in mei 2019 de eerste paal geslagen voor een nieuw magazijn en kantoor. De oplevering van beide gebouwen vindt plaats in het nieuwe boekjaar.

Rassenshow Oekraïne

De rassenshow stond dit jaar in het teken van onze afzetmarkt Oekraïne. De schuur van Agrico Research was voor deze gelegenheid ingericht als het plein voor de opera van Lviv, een van de mooiste steden van Oekraïne. Tijdens de zeer druk bezochte show stonden we stil bij de opname van drie veelbelovende rassen op de Nederlandse Rassenlijst. Alle drie de rassen zijn zogeheten 'Next Generation' rassen, oftewel rassen met *Phytophthora*-resistentie. Dat is nu nog vrij uitzonderlijk, maar straks heel gewoon.

In boekjaar 2019-2020 staat de rassenshow in het teken van Turkije. In juni vond al een grote regionale open dag plaats, in de buurt van Adana, het vroege aardappelgebied van Turkije. Veel van onze klanten uit het Midden-Oosten en Noord-Afrika waren aanwezig. De resultaten van onze rassen waren verbluffend te noemen. Tijdens de open dag was de nationale Turkse televisie aanwezig en mochten wij live vanaf het veld iets vertellen over de onderneming Agrico, over onze Turkse dochteronderneming AR Tarim, over onze samenwerking met een Turks kweekbedrijf en over het mooie product: aardappel.

Opening Agrico Quality Center

ERP-systeem aanpassen

In 2018 is een groot project opgestart om ons ERP-systeem aan te passen of te vernieuwen. ERP brengt de automatische afhandeling van logistieke, administratieve en financiële bedrijfsprocessen onder in één informatie- en managementsysteem. Samen met een externe begeleider hebben we dit gecompliceerde en uitgebreide proces grondig aangepakt. Allereerst zijn alle huidige processen van Agrico in kaart gebracht. Daarna zijn alle knelpunten gedefinieerd en uiteindelijk hebben we aangegeven wat we graag willen verbeteren. De laatste stap in dit proces is op zoek gaan naar een systeem met een leverancier, die ook de implementatie voor zijn rekening neemt. In het volgende boekjaar nemen we die beslissing. We verwachten dat het systeem bij de start van oogst 2021 in bedrijf komt.

"Wij zoeken in het buitenland partners die net als Agrico staan voor kwaliteit, samenwerking en professionaliteit. Daarom investeren wij ook in de ontwikkeling van onze vertegenwoordigers. Zaken zoals een goed proefveld, een meerjarige verkoopplanning, een rassenintroductieplan en degelijke teeltkennis zijn essentieel voor ons succes.

Ook evalueren wij na elk seizoen met onze vertegenwoordigers wat goed ging en wat nog beter zou kunnen. Zo houden we elkaar scherp en blijven we altijd professionaliseren om uiteindelijk samen te groeien. Dat is wat waar Agrico voor staat!"

Edward Langwerden – Export manager

Project Kenia

Het project in Kenia om de aardappelteelt op een hoger plan te brengen, vergt nog steeds veel aandacht. De pootaardappelen zijn, in tegenstelling tot het vorige boekjaar, dit seizoen wel goedgekeurd bij de import. De opbouw van de markt richting de smallholders, de belangrijkste doelstelling van het project, komt goed op gang. De resultaten met het daar vermeerderde pootgoed zijn goed. In de hoofdstad Nairobi beginnen kleine chipsfabrieken te ontstaan die op zoek zijn naar goede aardappelen als grondstof. Met de Agrico-rassen kunnen ook dit soort initiatieven beter van de grond komen en continuïteit krijgen.

Oogst 2019-2020

Afsluitend durven we de stelling aan dat boekjaar 2018-2019 nooit vergeten wordt. Dit was het jaar met de hoogste prijzen ooit gerealiseerd voor de coöperatie. Het hele wereldwijde netwerk van Agrico heeft dit seizoen hard gewerkt om tot dit uiteindelijke resultaat te komen. Wat het nieuwe boekjaar gaat brengen, is nog afwachten. Het weer had, net als in 2018, grote invloed op de oogst. De zomer van 2019 was opnieuw droog tot zeer droog op veel plekken. Hitterecords werden opnieuw verbroken. Het onderstreept nog maar eens dat extreem weer meer en meer voorkomt, zeker op het noordelijk halfrond.

Jan van Hoogen,
algemeen directeur

Kengetallen

	2018/19	2017/18	2016/17	2015/16	2014/15
Financieel					
Geconsolideerde omzet product	319.819	276.237	288.725	268.955	235.344
Bruto marge	36.328	31.775	31.812	30.902	26.939
Exploitatiesaldo	1.560	835	425	1.193	511
Vaste activa	23.442	23.755	21.913	21.473	20.551
Vlottende activa	43.716	44.618	40.786	37.673	39.448
Balanstotaal	**67.158**	**68.373**	**62.699**	**59.146**	**59.999**
Reserves	27.668	26.217	25.974	26.104	25.603
Certificatenkapitaal	0	713	1.635	3.244	4.882
Aandeel derden	1.813	1.532	1.590	1.255	920
Totaal Groepsvermogen	**29.481**	**28.462**	**29.199**	**30.603**	**31.405**
Achtergestelde leningen van leden	3.320	2.963	2.499	376	–
Solvabiliteit	48,8%	46,0%	50,6%	52,4%	52,3%
Kasstroom uit operationele activiteiten	2.822	8.037	7.193	1.593	3.625
Saldo liquide middelen	18.721	19.164	18.474	11.520	16.508
Schuld aan leden wegens producten	13.947	14.309	12.741	11.620	7.611
Levering					
Areaal pootaardappelen	14.016	13.625	13.212	12.829	12.032
Geleverde hoeveelheid	421.900	465.000	425.000	462.300	417.500
Areaal consumptieaardappelen	1.791	1.815	1.798	1.675	1.654
Geleverde hoeveelheid	79.200	79.800	77.600	80.500	73.600
Aantallen					
Aantal leden	1.369	1.337	1.501	1.467	1.449
Aantal bedrijven	777	752	886	890	894
Aantal medewerkers (in fte's)	243	235	230	217	207

Solvabiliteit

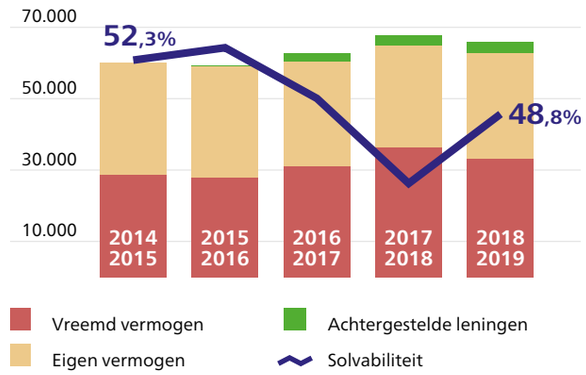

Omzet

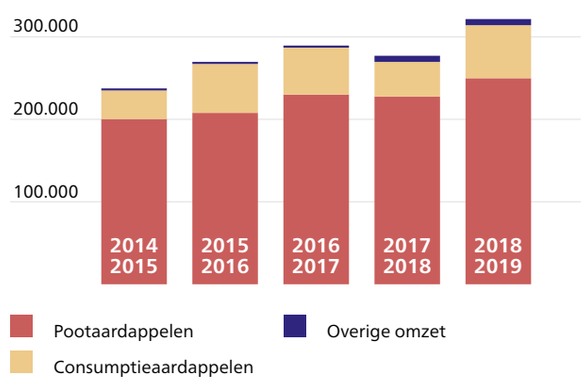

Groepsstructuur

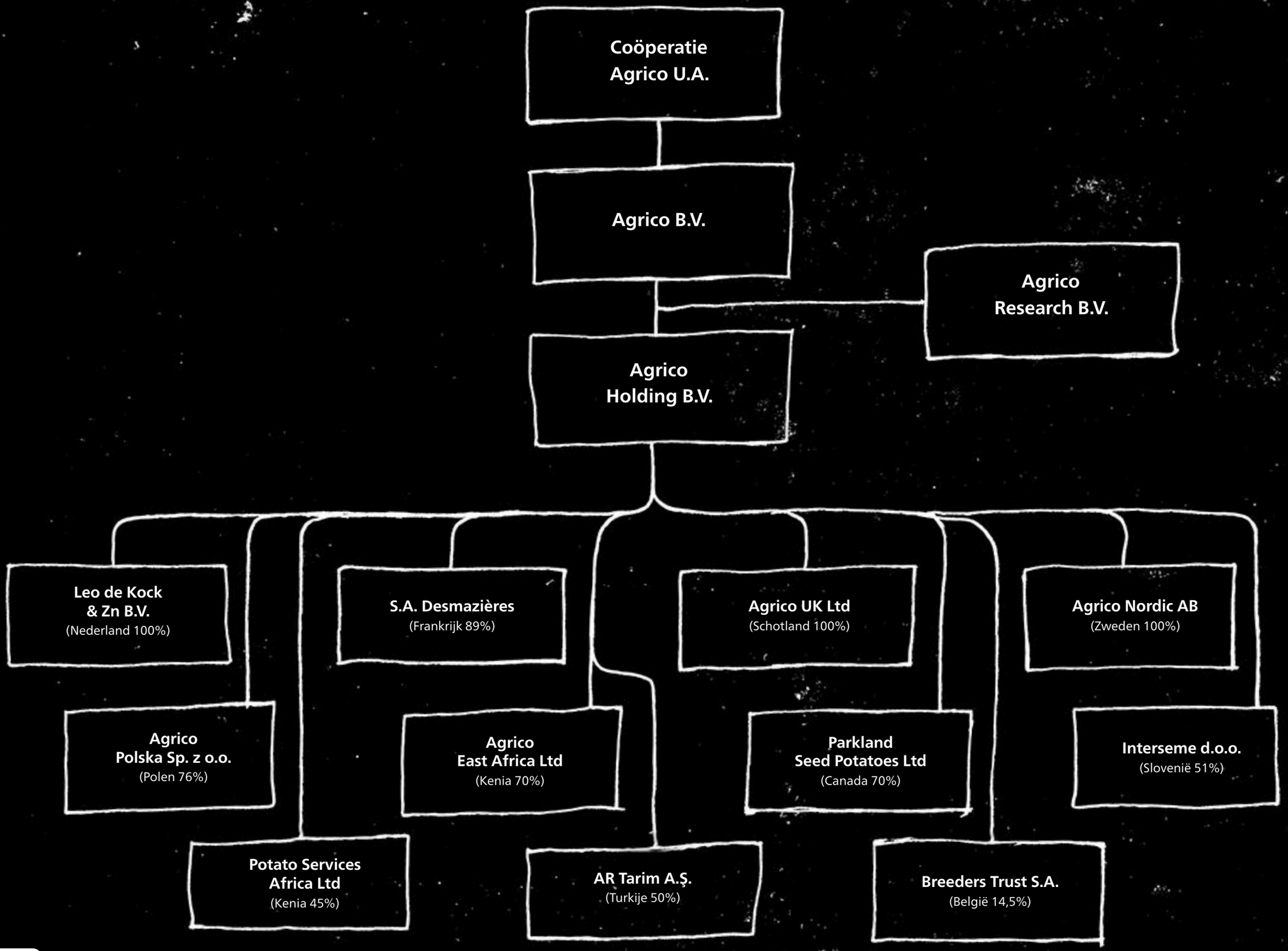

Profiel

Agrico is een coöperatieve onderneming, actief in de markt van poot- en consumptieaardappelen. De kern van onze onderneming ligt in de afzet van producten van beschermde rassen, hetzij zelf ontwikkeld, hetzij van derden in vertegenwoordiging verkregen. Hiervoor beschikken wij over een eigen kweekbedrijf en werken we nauw samen met kwekers in binnen- en buitenland.

Wij willen met onze beschermde rassen actief zijn in de grotere productie-gebieden van landen waar pootaardappelen worden gecertificeerd en kwekersrecht wordt erkend. Wij zijn wereldspeler in het marktgericht ontwikkelen van aardappelrassen en het (laten) produceren en vermarkten van hoogwaardige poot- en consumptieaardappelen, zowel gangbaar als biologisch geteeld.

Wij streven naar een maximale bijdrage aan het inkomen van onze leden. Meetpunt hiervoor is de uitbetaling per 100 kilogram dan wel per hectare ten opzichte van de concurrentie. Randvoorwaarde hierbij is de continuïteit van de onderneming uitgedrukt in een solvabiliteitsratio op balansdatum van minimaal 40 procent.

De basis van onze strategie is groei. Wij willen zowel in kwantitatieve als in kwalitatieve zin groeien. Kwantitatief met onze afzet van poot- en consumptie-aardappelen van onze leden, de inkomstenstroom uit licenties en de resultaten van onze dochterondernemingen. De speerpunten van de kwalitatieve groei zijn de ontwikkeling van onze medewerkers en de strategische thema's Corporate Social Responsibility (CSR) en vernieuwing.

Vanuit onze missie en visie hebben wij kernwaarden gedefinieerd die leidend zijn in het dagelijks handelen van onze medewerkers. Deze kernwaarden zijn:

- Professioneel: onze medewerker is een resultaatgerichte professional die op basis van actuele kennis van zaken situaties beïnvloedt en doelen realiseert.
- Verbonden: onze medewerker neemt verantwoordelijkheid voor de organisatie en het eigen handelen. Door op een open en eerlijke manier samen te werken en kennis te delen, bouwt hij of zij aan bestendige relaties.
- Persoonlijk: onze medewerker is betrouwbaar en oprecht betrokken, ondersteunt en bemoedigt waar mogelijk.

Wij hebben de overtuiging dat integrale aandacht voor CSR een voorwaarde wordt voor doelmatig ondernemen. Hiervan gebruikmakend willen wij ons merk en ons imago versterken, maatschappelijke betrokkenheid tonen en onze telers op termijn vragen te telen op basis van de richtlijnen van het Sustainable Agriculture Initiative (SAI)-platform.

Vernieuwing door verdergaande digitalisering heeft impact op de processen in onze onderneming en op de invulling van de relatie met onze ketenpartners. Het verzamelen en analyseren van data en het delen van informatie zijn de komende jaren een speerpunt. Wij willen hierbij vooral aandacht besteden aan marketintelligence, procesinnovatie en teeltoptimalisatie.

Missie: Passie voor aardappelen!

Vanuit onze coöperatieve structuur leveren wij wereldwijd kwalitatief hoogwaardige poot- en consumptieaardappelen, met de expertise die daarvoor nodig is. Wij ontwikkelen rassen die geschikt zijn voor elke plek op aarde waar professionele, succesvolle en duurzame aardappelteelt mogelijk is. Hiermee dragen wij bij aan voedselzekerheid voor een groeiende wereldbevolking. Wij creëren, met respect voor mens en milieu, waarde voor onze klanten en de leden van de coöperatie.

Visie: Groei is onze ambitie!

Door groei in professionaliteit van de organisatie zorgen we voor een kwalitatief betere aardappelteelt. Dit met maximale aandacht voor innovatie, mens en milieu. Onze groei komt voort uit de toenemende wereldwijde behoefte aan pootaardappelen. Wij ontwikkelen de beste rassen voor bestaande en nieuwe markten. Voor consumptieaardappelen, zowel gangbaar als biologisch geteeld, bereiken we de groei als booster in de Nederlandse markt. In een inspirerende omgeving werken wij aan optimale groei voor al onze stakeholders.

Verslag van de raad van commissarissen

De raad van commissarissen van Agrico B.V. vormt een personele unie met het bestuur van Coöperatie Agrico U.A. De raad van commissarissen bestaat uit zeven leden, waarvan er vier uit de kring van de leden komen.

Wijziging samenstelling

De samenstelling van de raad van commissarissen is gewijzigd. Tijdens de algemene vergadering van 19 december 2018 zijn de heren A.N.I.M. Kemmeren en G. Welling afgetreden. De heren G.H. de Raaff en L.D. de Winter zijn toegetreden als lid van het bestuur van de coöperatie en daarmee ook als lid van de raad van commissarissen.

Commissies

De raad van commissarissen werkt met een remuneratie-commissie en participeert in de voordrachtscommissie van de coöperatie.

In de remuneratiecommissie hebben zitting tot december 2018 de heren G. Welling, C.A.A.M Gommeren en A.H. Vermeulen. Vanaf januari 2019 bestaat de commissie uit mevrouw S.K. Hoekstra en de heren G. Ensing en A.H. Vermeulen. De remuneratiecommissie is zes keer bij elkaar geweest om de topstructuur en het functioneren en de beloning van de bestuurder te bespreken. Besluiten hieromtrent zijn door de voltallige raad van commissarissen genomen.

De raad van commissarissen heeft het volste vertrouwen dat de koers die ingezet is de waardecreatie nu en in de toekomst zal versterken.

In de voordrachtscommissie hebben zitting: twee leden uit de raad van commissarissen, twee leden uit de ledenraad en een lid van de ondernemingsraad van Agrico. De voordrachts-commissie heeft als taak om bij nieuwe benoemingen en herbenoemingen van leden van de raad van commissarissen een advies uit te brengen aan de ledenraad. De commissie heeft in 2018/2019 enkele keren vergaderd. Dat heeft geleid tot de voordracht en benoeming van de heren G.H. de Raaff en L.D. de Winter.

Eenmaal per jaar heeft een afvaardiging van de raad van commissarissen overleg met de ondernemingsraad van de onderneming. Dit overleg heeft ook in 2018/2019 plaatsgevonden en verliep in goede sfeer. Namens de raad van commissarissen waren de heren A.H. Vermeulen, C.A.A.M. Gommeren en G. Welling aanwezig.

Jaarverslag

Voorafgaand aan de jaarcontrole heeft de externe accountant EY, de raad van commissarissen uitgebreid geïnformeerd over haar controleplan voor oogstjaar 2018. Aan de orde kwamen onder andere de risicoanalyse, materialiteit en de reikwijdte van de groepscontrole. In de raad van commissarissen vergadering van 1 november 2019 heeft de externe accountant van EY het accountantsverslag toegelicht waarin de belangrijkste controlebevindingen zijn beschreven. Tevens heeft de accountant de management letter punten over de interne beheersing van Agrico toegelicht.

De geconsolideerde omzet van 320 miljoen euro ligt 18% hoger dan in 2017/2018 vooral als gevolg van de groei van 20% bij Agrico BV. Hoewel het volume van pootgoed daar daalde met 7%, maakten hogere prijzen dit ruimschoots goed. De omzet bij de deelnemingen liet ook een gezonde groei van 11% zien. De raad van commissarissen heeft de jaarrekening van Agrico B.V. goedgekeurd en decharge verleend aan de directie voor het gevoerde beleid.

De ledenraad heeft de jaarrekening van Coöperatie Agrico U.A. over boekjaar 2018/2019 besproken in aanwezigheid van de externe accountant en is voornemens deze in december, na de behandeling in de centrale leden-vergadering, vast te stellen.
Aan het vermogen wordt 1,6 miljoen euro toegevoegd. De jaarrekening is door EY gecontroleerd en van een goedkeurende verklaring voorzien.

Vergaderingen

In 2018/2019 heeft de raad van commissarissen tienmaal vergaderd. Voorafgaand aan de vergaderingen vindt overleg plaats zonder aanwezigheid van de directie. Het risicobeleid van de onderneming en deelnemingen kreeg ook dit jaar de aandacht van de raad van commissarissen. De raad van commissarissen heeft tevens kennis genomen van de maatregelen die de directie heeft genomen om de negatieve effecten van de in- en externe factoren te beperken.

Het strategisch plan Agrico 2030 is besproken en goedgekeurd. Ook heeft de raad van commissarissen goedkeuring verleend aan de uitbreidings- en nieuwbouwplannen van Leo de Kock. De te ontwikkelen businessplannen van India en China hebben meermalen aandacht gehad. Evenals de inhoud en voortgang van het ERP-project. De raad van commissarissen heeft afgelopen boekjaar uitgebreid gesproken over de wijzigingen van de organisatiestructuur en vastgesteld met een eenhoofdig statutair directeur verder te gaan. Ieder kwartaal is de financiële rapportage van de groep besproken. Jaarlijks vindt een evaluatie plaats van de werking van het beleidsmodel dat voor de financiering van de groep wordt gebruikt. De evaluatie heeft niet tot wijzigingen geleid.

Evaluatie en educatie

De raad van commissarissen hecht veel waarde aan een goede kwaliteitsborging. Door de commissarissen worden opleidingen en coachingstrajecten gevolgd. Jaarlijks vindt er een zelfevaluatie plaats. Dit jaar is gekozen voor een interne evaluatie waarin ook het verloop van de eigen vergaderingen is besproken.

De strategie Agrico 2030 geeft richting aan de koers van Agrico. Met elkaar hebben we uitdagende doelen gesteld. Doelen die van onze medewerkers veel inzet, toewijding, leiderschap en veerkracht vragen. De raad van commissarissen heeft het volste vertrouwen dat de koers die ingezet is de waardecreatie nu en in de toekomst zal versterken.

Wij bedanken alle medewerkers, alle leden en klanten in alle landen waar we actief zijn, die ieder op hun eigen manier aan de uitstekende resultaten van het afgesloten boekjaar hebben bijgedragen.

Namens de raad van commissarissen
Emmeloord, 15 november 2019

Samenstelling

De raad van commissarissen bestond op 31 juli 2019 uit de volgende personen:

De heer A.H. Vermeulen (voorzitter)
Aftredend en herkiesbaar in 2019
Beroep: Akkerbouwer
Nevenfuncties: lid AV waterschap Zuiderzeeland
Eerste benoeming: 2011

De heer G. Ensing (vicevoorzitter)
Aftredend en herkiesbaar in 2019
Beroep: Zelfstandig gevestigd bestuurder, interimmanager en bancair adviseur
Nevenfuncties: Voorzitter raad van toezicht stichting InteraktContour Groep
Eerste benoeming: 2015

De heer C.A.A.M. Gommeren
Aftredend en niet herkiesbaar in 2021
Beroep: Akkerbouwer
Nevenfuncties: Commissionair industrieaardappelen
Eerste benoeming: 2013

Mevrouw S.K. Hoekstra
Aftredend en herkiesbaar in 2020
Beroep: Directeur-bestuurder van WoonFriesland
Nevenfuncties: Voorzitter RvC Univé Noord-Nederland verzekeraar N.V., Bestuurslid stichting platform wonen Leeuwarden, lid raad van klanten BNG Bank Den Haag
Eerste benoeming: 2016

De heer P.J. van Maldegem
Aftredend en niet herkiesbaar in 2019
Beroep: Akkerbouwer
Nevenfuncties: Lid ledenraad Rabobank Noordenveld West Groningen
Eerste benoeming: 2011

De heer G.H. de Raaff
Aftredend en herkiesbaar in 2022
Beroep: adviseur concerndirectie Royal Cosun
Nevenfuncties: lid board of directors BIC (Biobased Industry Consortium), voorzitter raad van toezicht Dutch Biorefinery Cluster, lid raad van commissarissen Meatless, lid raad van commissarissen Photonol
Eerste benoeming: 2018

De heer L.D. de Winter
Aftredend en herkiesbaar in 2022
Beroep: Agrarisch ondernemer
Eerste benoeming: 2018

Verslag van de directie.

Inleiding

De zomer van 2018 had grote invloed op de aardappelmarkt in heel Europa. In augustus bleek dat de extreem warme en droge zomer voor fors lagere opbrengsten zorgde in alle belangrijke teeltgebieden. De prijzen van aardappelen vonden de weg omhoog. De kwaliteit van de aardappelen had ook te lijden onder de omstandigheden. Schurft en rooibeschadiging zorgden voor een nog krapper aanbod. De markt overzee kwam moeizaam op gang, omdat niemand geloofde dat er echt minder aardappelen waren. De frites-industrie was erg bezorgd over haar grondstofvoorziening, maar ook over het areaal voor 2019. Al met al een uitzonderlijk afzetjaar voor zowel pootaardappelen als consumptieaardappelen.

Boekjaar 2018/2019 zal hierdoor prijstechnisch als een bijzonder jaar de boeken ingaan voor zowel de poot-aardappelen als tafelaardappelen. Bijna al het geproduceerde pootgoed is ook als pootgoed verkocht. De vraag bleek uiteindelijk veel groter te zijn dan het aanbod. De tafelaardappelen, biologisch en gangbaar geteeld, zijn ook voor uitstekende prijzen verkocht. De afzet naar Leo de Kock groeit door een betere afstemming van rassen, hoeveelheden en herkomsten.

De uitbetaling voor biologische poot- en consumptie-aardappelen was iets boven het meerjarige gemiddelde, maar niet zo extreem als bij de conventionele aardappelen.

De omzet van de groep steeg van 276,2 miljoen euro naar 319,8 miljoen euro. Zowel de omzet van de productgroep pootaardappelen als die van consumptieaardappelen steeg. Een lagere afzet in tonnen werd ruim gecompenseerd door een veel hoger prijsniveau. De uitbetalingsprijs van pootaardappelen over alle geleverde klassen en maten kwam uit op 39,57 euro per 100 kilogram. Dit is 45% hoger dan in 2017/2018 toen de uitbetalingsprijs uitkwam op 27,26 euro. Hoge prijzen voor consumptieaardappelen zorgden voor een goede vraag naar pootgoed en hoge opbrengsten voor de bovenmaat. Met de hoge uitbetalingsprijzen werd de hoogste financiële opbrengst per hectare ooit in de geschiedenis van Agrico gerealiseerd. Voor consumptieaardappelen was de uitbetalingsprijs voor levering in week 9, gemiddeld 34,21 euro per 100 kilogram, ruim boven de 11,87 euro in boekjaar 2017/2018.

Investeringen
In boekjaar 2018/2019 is gestart met de nieuwbouw van het kantoor en de uitbreiding van de bedrijfshal bij ons kleinverpakkingsbedrijf Leo de Kock in Purmerend. De totale investering is gepland op 2,7 miljoen euro. Hiervan is per balansdatum 0,5 miljoen euro daadwerkelijk gerealiseerd. De overige investeringen betroffen zowel vervanging als uitbreiding.

Financiering
De wijze van de financiering van de coöperatie is vastgelegd in beleidsregels. Hierin is onder meer opgenomen dat de omvang van het eigen vermogen in dode hand wordt gekoppeld aan de samenstelling van de activazijde van de balans.

De vermogensaanwas en daarmee het exploitatieresultaat van de coöperatie wordt zo rekenkundig bepaald. Indien het exploitatiesaldo hoger is dan de benodigde aanwas, zal het meerdere, binnen gestelde grenzen, als schuld aan de pools op de balans worden opgenomen en worden meegenomen in de uitbetaling van het volgende jaar.

Wij hebben een record hoeveelheid pootaardappelen weten te verkopen.

In 2017/2018 was een bedrag van 1,5 miljoen euro opgenomen als schuld aan de pools. Deze is in 2018/2019 extra in de pools uitbetaald. Het bedrijfsresultaat in 2018/2019 kwam uit op 4,0 miljoen euro en het uiteindelijke saldo na belastingen op 1,6 miljoen euro. Na afstemming met alle betrokken geledingen is er gekozen om geen schuld aan de pool op te nemen en de gehele 1,6 miljoen euro toe te voegen aan het vermogen. Hiermee zijn reeds geaccordeerde investeringen middels voldoende eigen vermogen voor wat betreft boekjaar 2019/2020 gedekt. Indien voor onder andere toekomstige investeringsplannen aanvullend vermogen nodig is, kunnen de leden deelnemen aan een financieringsprogramma in de vorm van een achtergestelde lening aan de coöperatie. In 2018/2019 is deze vorm van financiering tweemaal opengesteld met storting op vrijwillige basis. In totaal werd 357 duizend euro aan de coöperatie geleend.

In het verleden zijn aan de leden certificaten uitgegeven met een looptijd van 25 jaar; later teruggebracht tot 15 jaar. De certificaten vormen een onderdeel van het vermogen en kunnen op basis van een specifiek besluit worden uitgekeerd. In 2018/2019 heeft de ledenraad het besluit van het bestuur goedgekeurd om serie F uit 2003/2004 na vaststelling van de jaarrekening uit te keren. Dit betreft een bedrag van 0,7 miljoen euro. Serie F is de laatste serie en door het besluit om deze uit te betalen kent Agrico geen certificatenkapitaal meer in het eigen vermogen.

"In mijn functie als buitendienstfunctionaris heb ik dagelijks te maken met topsporters; oftewel Agrico-telers! Enkele kenmerken van deze telers: liefde voor het vak. Met de juiste middelen op de juiste momenten de beste beslissingen nemen. Niet verslappen, scherp blijven en altijd blijven gaan voor een topprestatie. Dat noem ik nou kwaliteit! Ik ben er trots op hier aan bij te mogen dragen door middel van relatiebeheer, advisering en begeleiding."

Jack Wiersma – Buitendienstfunctionaris pootgoed

Agrico-groep

De ondernemingen in de groep, op onze deelnemingen in Kenia na, realiseerden allemaal een positief tot zeer positief resultaat. De deelneming Agrico Italia in Italië is in 2018/2019 geliquideerd. De onderneming is enkele jaren terug al gestaakt en voor de fiscale afwikkeling nog enkele jaren aangehouden.

Vooruitzichten

Opnieuw was de zomer van 2019 extreem. Recordhoge temperaturen in West-Europa, maar gemiddeld genomen minder droog dan de zomer van 2018. Uiteindelijk is de nagroei van de consumptieaardappelen in september tegengevallen. De prijzen voor consumptieaardappelen zijn redelijk. Overzee zien wij dat klanten nerveus zijn over hun toegewezen hoeveelheden en kan op een goed prijsniveau pootgoed verkocht worden. De vraag in Noord-, West- en Zuid-Europa zal weer goed zijn. De markt voor consumptieaardappelen zal redelijk worden, zeker gezien de tekorten die er weer zijn in bepaalde gebieden. Wij verwachten dan ook een redelijk goed jaar. Op moment van schrijven moeten nog veel aardappelen in West-Europa en de UK gerooid worden. Wij gaan er nu vanuit dat die daadwerkelijk in de schuur komen.

Onze financiële positie is gezond en binnen de KPI doelstellingen. Na balans datum is er nieuwe lening aangetrokken aangezien Agrico in het komende seizoen zal blijven investeren in het kader van de Strategie 2030. Investeringen zowel in financiële, materiële en personele zin. Het is dan ook de verwachting dat activa en werknemersbestand zullen toenemen als gevolg van autonome groei, innovatie en strategische samenwerkingen.

Wij verwachten voor 2019/2020
een seizoen met uitdagingen, maar zijn
positief gestemd over de resultaten.

"Als accountmanager sta ik garant voor een professionele levering van ons product op de bestemming van de klant. Professioneel in de breedste zin van het woord: van de kwaliteit van de aardappelen zelf tot de juiste en tijdige levering bij de klant. Een goede afstemming tussen onze telers en logistiek zorgt ervoor dat wij onze klanten de door hun gewenste kwaliteit kunnen garanderen. Zo bouwen we aan langdurige relaties met onze afnemers."

Daniël Slegers – Accountmanager consumptieaardappelen

Research

Nederland – Agrico Research B.V.
Bant, Sjefke Allefs, 29 medewerkers

Agrico Research is de kraamkamer van Agrico. Het bedrijf in Bant beschikt over een kassencomplex van 4.000 vierkante meter voor onderzoekswerkzaamheden. Ook omvat het kweekbedrijf laboratoria voor de bepaling van frites-, chips- en kookkwaliteit, ziekteresistenties en toepassing van DNA-merkertechnologie. Jaarlijks beproeft het bedrijf nieuwe rassen op circa 20 hectare aan proefvelden. Het doel van Agrico Research is het verbeteren en aanvullen van het portfolio van aardappelrassen waarmee Agrico op haar markten actief is.

Agrico Research was ook dit boekjaar weer actief in verschillende nationale en internationale projecten, in wisselende samenstelling wat participerende partijen betreft. Deze projecten zijn niet uitsluitend gericht op rasveredeling. Zo deed Agrico Research mee aan een onderzoeksproject waarin wordt gekeken waarom bij twee partijen pootgoed van hetzelfde ras in de ene partij meer zwartbenigheid optreedt dan in de andere partij. In een ander project werd gekeken naar stoffen in bestaande aardappelrassen die de gezondheid bevorderen. Ook op het gebied van nieuwe pathotypen van aardappelcystenaaltjes en de benutting van resistenties tegen *Phytophthora* in "Next Generation"-rassen werkt Agrico Research samen met derde partijen.

Succesrassen Agrico
Agrico Research en de aangesloten kwekers starten elk jaar met 200.000 unieke zaailingen. Na negen jaar van beproeven, beoordelen en selecteren rollen daar gemiddeld over de jaren heen drie commerciële rassen uit. Een aantal succesvolle Agrico-rassen van de afgelopen twintig jaar zijn Fontane (frites), Markies (frites), Arizona (vers, export), Rudolph (roodschillig, export), Riviera (vers, vroege export), Arsenal (chips), Sinora (vroege frites) en Manitou (vers, export).

Kwekersrecht en toelating

In het afgesloten boekjaar kregen de volgende rassen kwekersrecht en toelating tot het handelsverkeer: Corazon van kweker Lantmännen SW Seed B.V., Lugano van kweker Freek Vos en Paradiso van de kwekers Marco Klaver en Martin Pot. Van Agrico Research verkreeg het ras Levante kwekersrecht en toelating. Corazon is een roodschillig en vroegrijpend consumptieras met exportbestemming. Lugano is een fritesras met brede resistentie tegen aardappelmoeheid. Paradiso is een hoog opbrengend geelschillig ras met traditionele exportmarkten als bestemming. Levante tenslotte is een consumptieaardappel voor Europese markten met goede resistentie tegen *Phytophthora*.

Agrico Research opereert in een competitieve omgeving. De resultaten van onderzoeksinspanningen zijn alleen te beschermen in de vorm van kwekersrecht op nieuwe rassen. Dat is de reden waarom Agrico Research niet in alle openheid communiceert over haar activiteiten en strategische keuzes. Als onderdeel van de nieuwe strategie investeert Agrico de komende jaren in het nog nadrukkelijker vaststellen van de kweekdoelen. Daarmee kunnen zowel pootgoedtelers als consumptietelers, maar ook andere actoren verderop in de waardeketen, nog beter worden bediend. Ondanks het gesloten karakter van haar onderzoeks- en veredelingsactiviteiten heeft Agrico Research het belang van de leden/telers goed op de radar.

Werkwijze Agrico Research

Agrico Research werkt samen met aangesloten kwekers. Deze kwekers nemen in eigen beheer de eerste drie tot vijf jaar van het ontwikkelingstraject voor nieuwe rassen voor hun rekening. Het kweekbedrijf biedt aangesloten kwekers genetisch uitgangsmateriaal en advies en organiseert daarnaast een centrale beproeving. In een latere fase organiseert Agrico Research ook de vermeerdering van de zaailingen die onder selectie zijn.

Agrico Research kiest voor merkergestuurde veredeling

De selectiecyclus in het veld duurt in totaal negen jaar. In de laatste drie jaar hiervan beslist de rassencommissie over voortzetting van de beproeving en eventuele registratie van zaailingen als nieuw ras. Deze gaan dan het tweejarige registratie- en gebruikswaardeonderzoek in. Dit gebeurt onder auspiciën van de Raad voor Plantenrassen.

Al in de laatste stadia van het kweekproces maakt Agrico Research van alle kandidaatrassen zogeheten in vitro stocks, volgens voorschriften van de NAK. Deze weefselkweekplanten staan aan de basis van een eerste productie van enkele duizenden miniknollen door derden. Zodoende beschikt Agrico al tijdens de commerciële introductie over een beperkte hoeveelheid gezond pootgoed van het ras. Daarnaast organiseert Agrico Research, van alle nieuwe rassen uit het portfolio, jaarlijks een vergelijkende uitplant in het veld. Daarbij worden de rassen van miniknollenleveranciers secuur vergeleken met traditionele uitgangsstammen. Ook maakt Agrico Research in de laatste fase van het selectieproces een begin met teeltkundig onderzoek naar de zaailingen en jonge rassen. Zo kunnen we zowel pootgoedtelers als consumptietelers meteen adequate teeltadviezen geven.

Keuzes in veredelingstechniek

Agrico Research probeert zijn kweekprogramma voor nieuwe rassen voortdurend efficiënter te maken. Dit gebeurt onder andere door gebruik te maken van de nieuwste inzichten in genetische regulatie van belangrijke eigenschappen. Dit vakgebied van de moleculaire genetica maakt een snelle ontwikkeling door.

Tegenwoordig zijn de mogelijkheden zo omvangrijk dat Agrico Research moet kiezen welke veredelingstechnieken wel of niet worden gebruikt. De keuzes hierin zijn in dit boekjaar nadrukkelijk onderwerp van discussie geweest en opgenomen in het strategisch plan 2030.

Agrico Research kiest voor veredelingsmethoden die gevrijwaard zijn van maatschappelijk debat. Methoden waarvoor geen risico bestaat dat markttoelating in de praktijk door zware regulering wordt belemmerd. Samengevat kun je zeggen dat Agrico Research kiest voor merkergestuurde veredeling. De essentie hiervan is dat DNA-kenmerken van individuele zaailingen uit het kweekprogramma als informatie voor selectie worden beschouwd, zodra een relatie tussen zulke DNA-kenmerken en gewenste raseigenschappen is vastgesteld.

Nieuwe kassencomplex

In april 2018 werd het nieuwe kassencomplex van Agrico Research geopend. De omvang van de kassen is verdubbeld van 2.000 naar 4.000 vierkante meter. Daardoor kan er meer startmateriaal worden gekweekt. Ook kan er meer worden gekruist. Verder zijn de selectiemogelijkheden met behulp van DNA-merkers uitgebreid. Het nieuwe complex heeft zijn potentie in het eerste jaar meteen laten zien. Ondanks de hitte werden er goede resultaten geboekt in de kruisingskas.

Poten Agrico Research

Pootaardappelen

Nederland – Agrico B.V.
Emmeloord, Jan van Hoogen, 92 medewerkers

‘Het klimaat verandert, de wereldbevolking groeit en de koopkracht neemt in grote delen van de wereld toe. Ook veranderen de politieke verhoudingen. Dit is de wereld waarin wij ons pootgoed verkopen.’ Met deze zinnen begonnen de pootgoed-uitbetalingsvergaderingen van oogst 2018. De woorden geven aan dat er volop kansen, maar ook volop uitdagingen liggen te wachten voor Agrico.

Oogstjaar 2018 is een voorbeeld van zo’n uitdagend jaar. Door het droge en warme groeiseizoen van 2018 waren de opbrengsten gemiddeld laag. De opbrengst in de vroege rassen was zelfs desastreus te noemen. Het pootgoed was desondanks, met 28 procent boven de adviesmaat, erg grof. Het verkoopseizoen kwam pas laat op gang, mede vanwege de lange onzekerheid over de exacte voorraden. De les die we eruit kunnen trekken, is dat het voor de commercie een zeer belangrijk aandachtspunt is om de aardappelvoorraden zo spoedig mogelijk in beeld te hebben. Uiteindelijk werd in Nederland, als gevolg van de lage opbrengsten, circa 100.000 ton minder gecertificeerd. Het exportcijfer kwam uit op 711.000 ton, een daling van ruim 80.000 ton ten opzichte van oogst 2017.

Marktaandeel groeit

Het relatieve aandeel van Agrico in de afzet van Nederlands pootgoed steeg het afgelopen jaar verder. Op de fritesmarkt hebben we onze positie, mede door het grote succes van Fontane, verder uitgebreid. Maar ook in de overzeese gebieden doen de Agrico-rassen het heel goed. Arizona, Manitou en Rudolph blijven veel gevraagd door onze afnemers. De markt in Europa was, mede door de hoge consumptieprijzen, heel erg goed. Toch waren er het afgelopen jaar ook uitdagingen. Ruim 15.000 ton pootgoed moest worden afgezet als klasse B. Door het uitzonderlijke jaar, met krap aanbod en veel vraag, is dit met veel kunst en vliegwerk gelukt. In jaren van overschot zal dat echter niet lukken. Dan is het niet mogelijk om dergelijke grote hoeveelheden klasse B aan onze afnemers te verkopen. Uiteindelijk hebben de marktomstandigheden geleid tot een recordprijs voor de leden van Agrico.

Gelukkig zagen we in oogstjaar 2018 ook een forse daling van het aantal klachten ten opzichte van oogst 2017. Toch zijn we van mening dat we het aantal klachten nog verder moeten reduceren. Met name de hoeveelheid klachten, die hadden kunnen worden voorkomen door bijvoorbeeld secuurder leeswerk, baren ons zorgen. De komst van het Agrico Quality Center gaat in het verbeteren van de kwaliteit een belangrijke rol spelen. De eerste ervaringen vanuit het kwaliteitscentrum zijn positief als het gaat om het opsporen van verborgen gebreken.

Meer areaal Frankrijk

Er is geen ‘pootgoedland’ meer beschikbaar in Nederland. Toch zien wij onze marktkansen groeien. De verwachting is dat met name de fritesindustrie de komende jaren verder doorgroeit. Specifiek voor deze markt gaan we de komende jaren ons areaal in Frankrijk verder uitbreiden. In Nederland willen wij de verdeling in de teelt van frites en export ongeveer op het huidige niveau houden. Ruwweg 1/3 van ons pootgoed telen we voor de fritesindustrie en ongeveer 2/3 van het pootgoed is bestemd voor de export.

Om de kansen op de markt zo goed mogelijk te benutten, zijn we bezig om de commerciële afdeling steeds verder te professionaliseren. We willen onze afnemers nog meer ondersteunen bij het introduceren van nieuwe rassen. Ook op het logistieke vlak moet onze prestatie verbeteren. Dat betekent nog strakker plannen samen met onze afnemers.

Forse daling van het aantal klachten

Biologisch pootgoed

De gemiddelde opbrengst van het biologische pootgoed was met ruim 24 ton per hectare aan de lage kant. Terwijl de vraag naar biologisch pootgoed erg hoog was. Dat leidde tot goede prijsvorming. Onvoorspelbaarheid van de opbrengsten als gevolg van het groeiseizoen blijft een grote uitdaging. De afspraken over biologisch pootgoed in het convenant zijn duidelijk: alleen nog maar robuuste rassen in het schap van de supermarkt. Met nieuwe rassen zoals Twinner, Twister en Levante zijn we hier klaar voor. Maar voor afzet naar de industrie, waar het convenant niet voor geldt, beschikken we nog niet over de benodigde rassen. Voor de verwerking tot frites en chips blijven we daarom eerst nog afhankelijk van Agria. Toch hebben we voor de nabije toekomst goede hoop dat daar verandering in komt: we hebben hoge verwachtingen van ons nieuwe chipsras Beyonce.

Meten is weten

Vroegtijdig weten hoe een aardappel zich gaat houden in een warm klimaat. Of een op het oog goede partij toch niet leveren aan de afnemer, omdat je weet dat er iets broeit. Met het nieuwe kwaliteitscentrum denkt Agrico op gebied van kwaliteit, betrouwbaarheid en imago een geweldige slag te maken. Het Agrico Quality Center in Emmeloord werd in augustus 2018 operationeel in gebruik genomen. In het eerste seizoen zijn er 20.000 monsters op in- en externe kwaliteit beoordeeld. Met deze uitslagen kan Agrico veel beter voorspellen of zich in een partij ziektes gaan openbaren of dat een partij het in een land met een bepaald klimaat niet zo goed gaat doen. Het beoogde resultaat: tevredener klanten, want: minder klachten van afnemers, meer partijen die een juiste bestemming krijgen, dus betere verdiensten voor Agrico en haar telers.

Data – inclusief meerdere foto's per monster - worden gestructureerd en geautomatiseerd gekoppeld aan de percelen in het ERP-systeem van Agrico. De operationele afdelingen van Agrico zijn zo direct op de hoogte van de laatste informatie. Tijdens het eerste seizoen leverde het Quality Center al een schat aan data op. Daarmee worden interne processen opnieuw belicht en waar mogelijk verbeterd. Uit alle vastgelegde data is het ook mogelijk om aandachtpunten, per individueel bedrijf, te overleggen met de teler. Op bedrijfsniveau kan Agrico de teler straks dus ook van steeds beter advies voorzien.

Stresstest werkt

Een terugblik op het eerste seizoen en de gegevens die het Quality Center ons oplevert, onderstreept dat we in de opzet van het centrum goede keuzes hebben gemaakt. Het Quality Center is een 'boost' voor de kwaliteit van het pootgoed van Agrico. In de klimaatkamers wordt acht weken lang het stressniveau van aardappels getest, op 22 graden Celsius en 95 procent luchtvochtigheid. Knollen die vitaal zijn, blijven goed. De slechtere vallen hier door de mand. In de klimaatkamer stelt Agrico verder vast: de kiemrust, kiemkracht, kiemlengte, aantal kiemen per knol en het percentage knollen dat kiemt. Deze stresstest legt de zwaktes van een partij aardappels bloot. Daarmee is het een voorspellende test van de daadwerkelijke kwaliteit. Zo kunnen we beter en vroegtijdiger bepalen wat de juiste bestemming moet worden voor iedere partij. Dat geeft minder afkeuringen en klachten in een later stadium. Ook de machinelijn in het Quality Center heeft bewezen stabiel en nauwkeurig te zijn. De modulaire opbouw en de lasertechniek om de vierkantmaat te bepalen, geven een betrouwbare inzage in onze commerciële voorraden.

Opening Agrico Quality Center

Communicatie met teler

Een transparante manier van communiceren met de teler over het product geeft over het algemeen een positieve wijze van samenwerken. Een samenwerking om uiteindelijk tot het beste financiële resultaat te komen. Recent is binnen Agrico een onderzoek gestart hoe we als organisatie de communicatie kunnen opzetten om onze telers op een correcte en eenduidige wijze te informeren over de resultaten van hun partijen die in het Quality Center liggen. Het opstellen van richtlijnen om de juiste beslissingen te nemen, is onderdeel van het onderzoek.

Gewasbescherming zorgpunt

Een zorgpunt op gebied van kwaliteit is het wegvallen van steeds meer gewasbeschermingsmiddelen. Wij voorzien toenemende problemen in de teelt met onder andere Rhizoctonia, virus enzovoort. Ook loofvernietigingsmiddelen spelen hierbij een rol. Dit zal veel aandacht vragen om tot oplossingen te komen, zodat wij de kwaliteit kunnen blijven waarborgen waar wij voor staan.

"Sinds augustus 2018 ben ik beheerder van ons nieuwe Agrico Quality Center. In deze functie controleer en registreer ik data van partijen aardappelen gebruik makend van de nieuwste technieken. Aan de hand van deze data leggen we de interne en externe kwaliteit van al onze partijen aardappels vast. Op basis hiervan kunnen we beter en gerichter voldoen aan de vraag van onze afnemers door
de juiste partij te koppelen aan de juiste klant.
Zo verhogen we de kwaliteitsstandaard van Agrico."

Raimond Lubbers – Beheerder Agrico Quality Center

Frankrijk - Desmazières
Monchy-le-Preux, G. Fontaine, 25 medewerkers

Een buitengewoon resultaat voor Desmazières: een hoger volume en bijna alle verkopen binnen de pootgoedmaten resulteerden in een recordomzet. De handelsmarge was eveneens erg goed, waardoor het bruto resultaat omhoogschoot. In tegenstelling tot vorig jaar was de kwaliteit van de aardappelen beter en mede hierdoor vielen schade en klachten bij Desmazières lager uit dan vorig jaar.

Desmazieres heeft de indirecte kosten relatief stabiel gehouden. Het werknemersbestand is weliswaar gegroeid en de vaste kosten zijn omhoog gegaan, maar al met al heeft Desmazières een goed resultaat laten zien en daarmee een mooie bijdrage geleverd aan de uitbetalingsprijzen van Agrico.

Verenigd Koninkrijk - Agrico UK
Castleton, A. Gibson, 13 medewerkers

Door de perfecte omstandigheden in Schotland was de oogst uitstekend qua hoeveelheid en kwaliteit. Hierdoor liet Agrico UK een zeer goed resultaat zien: een vergelijkbaar volume pootgoed ten opzichte van 2017/2018 met een beter prijsniveau in de markt. De omzet steeg hierdoor met dubbele cijfers, terwijl de handelsmarge vergelijkbaar was met voorafgaande jaren.

Aan de kostenkant was er sprake van een stijging als gevolg van rekrutering, maar de additionele marge resulteerde wel in een beter operationeel resultaat. Uiteraard wordt Agrico UK ook beïnvloed in het geval van een Brexit en bereidt het bedrijf zich hierop volop voor.

Polen - Agrico Polska
Lębork, D. Johnston, 8 medewerkers

Agrico Polska liet een gemengd beeld zien: ondanks meer hectares was het totale volume pootgoed lager dan in 2017/2018. Door de droogte vielen de hectare-opbrengsten tegen. De lagere volumes werden echter gecompenseerd door hogere prijzen waardoor de brutomarge steeg. De relatieve handelsmarge is procentueel vergelijkbaar met 2017/2018.

De kosten stegen ook, met name door 3 nieuwe werknemers die gedurende vorig jaar zijn toegetreden. Hoewel het resultaat een verbetering liet zien ten opzichte van vorig jaar, ligt het nog wel onder de verwachtingen.

Zweden - Agrico Nordic
Jönköping, H. Kolhammer, 3 medewerkers

Het resultaat van Agrico Nordic was weliswaar positief, maar beneden verwachtingen. Gezien de veel lagere (beschikbare) hoeveelheid pootgoed, veroorzaakt door een warme, droge zomer, en een zwakker wordende Zweedse kroon (waardoor de inkoop van Nederlandse aardappelen duurder werd) viel de marge tegen. Deze was in absolute en relatieve zin lager dan het jaar ervoor.

Daarnaast stegen de kosten en moest er voorzichtigheidshalve een voorziening worden getroffen voor klachten. Hierdoor daalde het operationele resultaat.

Slovenië - Interseme
Ljubljana, P. Štuhec, 4 medewerkers

Ons dochterbedrijf in Slovenië zag de omzet, maar ook de kosten stijgen. Volumes waren ondanks moeilijkheden met leveringen aan het begin van het seizoen vergelijkbaar met vorig jaar. Door een iets betere brutomarge gecombineerd met iets lager uitvallende indirecte kosten, werd er toch een beter resultaat neergezet.

Canada - Parkland
Edmonton, K. Sawatzky, 5 medewerkers

Parkland kende een lager volume, maar een veel beter prijsniveau. Mede dankzij een hoger aandeel van onze Agrico-rassen, resulteerde dat in een hogere brutomarge. Deze brutomarge wordt, in tegenstelling tot 2017/2018, niet beïnvloed door de kosten voor opbouw/introductie van nieuwe rassen op verschillende locaties in Noord Amerika. Parkland heeft met de telers nieuwe afspraken gemaakt om dit risico te beperken.

De indirecte kosten konden op een gelijk niveau als 2017/2018 blijven, waardoor de extra marge bijdroeg aan een herstel van het operationele resultaat, zeker in vergelijk met vorig jaar.

Proefveld Sicilië

Turkije - AR Tarim
Kayseri, E.S. Sadak, 19 medewerkers

Wederom had AR Tarim last van het effect van de verdere daling en ongunstigere koersverhouding van de Turkse Lira. Hierdoor is het geïmporteerde pootgoed duurder geworden, niet alleen voor AR Tarim maar ook voor haar afnemers. De markt bleef echter bereid meer te betalen voor geïmporteerd pootgoed en de handelsmarge kon zelfs worden verbeterd.

Door de devaluatie en de hoge inflatie namen de vaste kosten ook fors toe. Hierdoor vertaalde de extra marge zich niet geheel in meer resultaat en bleef de marge achter bij de verwachtingen. De cashflow nam wel substantieel toe, mede door beter beheer van het werkkapitaal.

Kenia - Agrico East Africa
Nairobi, W. Dolleman, 5 medewerkers

In Kenia is sprake van twee participaties. Agrico East Africa (70%) is de foothold van Agrico in Oost-Afrika. Potato Services Africa is de joint venture met de lokale partner. In boekjaar 2018/2019 laten beide activiteiten in Kenia een verlies zien. Het verlies van Potato Services Africa valt daarbij groter uit, omdat deze onderneming door de problemen met de lokale fytosanitaire dienst onvoldoende omzet kon realiseren. Hoewel de omzet, mede dankzij de combiteelt (pootgoed geteeld als consumptie), is toegenomen is dit vooralsnog onvoldoende om de overheadkosten goed te maken. In 2018/2019 heeft een herstructurering plaatsgevonden, waarbij de verkoopactiviteiten zijn ondergebracht in Potato Services Africa. In 2019/2020 willen we de activiteiten van Agrico East Africa bijna geheel in Potato Services Africa laten opgaan.

"In mijn functie houd ik mij o.a. bezig met de introductie van nieuwe rassen. Samen met klanten kijk ik naar uitdagingen in de teelt en de markt. Waar liggen de mogelijkheden voor nieuwe rassen en hoe kunnen we deze het beste inzetten? Met onze nieuwe, sterke en innovatieve rassen bieden we onze telers en afnemers een goede basis. Om in de toekomst nog betere en sterkere rassen te kunnen veredelen koppelen we de ervaringen van onze telers en klanten uit de praktijk terug naar ons kweekbedrijf Agrico Research. Zo bouwen we continue aan onze kwaliteit."

Gerdien Poppe – Productmanager

Tafelaardappelen

De hete, droge zomer in Europa zorgde ervoor dat de kilogramopbrengsten in tafelaardappelen van oogst 2018 beduidend lager waren dan in de afgelopen groeiseizoenen. Hierdoor ontstond er een prima stemming met een goed prijsniveau. Wel verliepen de eerste twee maanden van het verkoopseizoen moeizaam. Dat kwam vooral door de concurrentie van vroege aardappelen uit Duitsland. Vanaf oktober ontstond er een stabiele markt, mede doordat de fritesindustrie zich als actieve koper op de markt meldde. De stabiele en goede marktsituatie resulteerde in een gemiddelde uitbetalingsprijs van € 34,21 per 100 kilogram. Het gemiddelde financiële resultaat per hectare was € 15.033, met uitschieters voor het ras Rosagold van € 17.524 en Gourmandine van € 17.846.

Planet Proof

Het afgelopen boekjaar was het eerste jaar dat een grote groep telers – 33 bedrijven met in totaal 435 hectare – meedeed aan het keurmerk PlanetProof. Deze telers ontvingen hiervoor € 1.000 vergoeding per hectare. De keuringskosten zijn door Agrico betaald. In seizoen 2019-2020 doet een nog grotere groep telers mee aan PlanetProof. Bij een groot aantal Nederlandse retailers wordt dit keurmerk per 1 januari 2020 verplicht.

Professionele partner

Ondanks de lagere kilogramopbrengsten kon Agrico de gemaakte afspraken met retailers en verpakkers nakomen. Dit is vooral te danken aan een goede samenwerking tussen teler en buitendienst. Daardoor konden op basis van kwaliteit en houdbaarheid tijdig goede keuzes worden gemaakt, ook in de relatie naar verpakkers is dat erg belangrijk. Immers, die moeten er op kunnen rekenen dat de vooraf afgesproken hoeveelheden ook worden geleverd.

Professionaliteit en kwaliteit zijn voorwaarden voor groei

Hiermee kan het afgelopen boekjaar worden beschouwd als de beste van de laatste zeven jaar.

Agrico staat in de tafelaardappelmarkt bekend als een professioneel bedrijf. Professioneel in de zin van betrouwbaar zijn, goede voorinformatie over partijen hebben, de logistiek op orde én kennis van zaken hebben. De komende jaren wil Agrico groeien, een van de grote thema's van de strategie 2030. Groeien begint bij kwaliteit. Zonder kwaliteit moet je niet eens willen groeien. Daarom vraagt Agrico de komende jaren om nog meer professionaliteit en kwaliteit van de telers, van de rassen en van de medewerkers.

Natuurlijk speelt de uitbetalingsprijs daarin een belangrijke rol, maar het is niet de enige factor. Ook door met elkaar verbonden te zijn, door samen hetzelfde doel voor ogen te hebben, kun je als bedrijf groei realiseren. In professionaliteit en in kwaliteit. Deze twee aspecten versnellen het groeiproces van Agrico dan op natuurlijke wijze. Dat werd de afgelopen jaren duidelijk bij het areaal van tafelaardappelen. De groei die daar is gerealiseerd, was er niet gekomen als we niet professioneel zouden werken. Of als we geen kwalitatief goede rassen aan zouden bieden. Ondanks dat het gebruik van verse aardappelen ieder jaar daalt, biedt deze markt uitdagingen om als Agrico te groeien: door professionaliteit en kwaliteit.

Poolcommissie

De poolcommissie is een onmisbaar gremium binnen Agrico. Deze commissie is het scharnierpunt tussen de teler enerzijds en Agrico als organisatie anderzijds. Vooral in de discussie over PlanetProof is de poolcommissie dit boekjaar van grote waarde geweest. De commissie speelde een grote rol in het vertalen van de marktmogelijkheden en de vraag naar een acceptabele regeling voor de telersgroep.

Biologische consumptieaardappelen

De droge hete zomer had een positieve invloed op het groeiseizoen van de biologische consumptieaardappelen. Phytopthtora kreeg geen kans om zich te ontwikkelen, waardoor het niet nodig was om vroegtijdig in te grijpen in de groei. De kilogramopbrengsten per hectare lagen op een vergelijkbaar niveau als het jaar hiervoor. Dankzij een goede binnenlands markt en de exportmogelijkheden naar Duitsland, Frankrijk en Zweden kwam de gemiddelde prijs uit op € 41,97 per 100 kilogram. Dit resulteerde in een gemiddelde financiële hectareopbrengst van € 14.539 per hectare. Hiermee kan het afgelopen boekjaar worden beschouwd als de beste van de laatste zeven jaar. De poolcommissie heeft, in samenspraak met Agrico, de financiële verdeling aangebracht tussen de verschillende rassen.

De marktgroei van biologische aardappelen in de supermarkt stagneerde enigszins door de hoge grondstofprijzen. Dit lijkt een incident, omdat de totale biologische markt nog steeds doorgroeit. Maar het geeft wel aan dat er een grens is aan wat een consument wil of kan betalen voor een biologische aardappel.

60 procent 'Next Generation' rassen

Kwaliteit is en blijft belangrijk. Niet alleen voor de consumentenmarkt, maar ook voor de verwerkende industrie. De afgelopen jaren is de kwaliteit van de biologische aardappel duidelijk verbeterd. Toch blijft dit een punt van aandacht met daarbij aangetekend de seizoensinvloeden. De inzet van 'Next Generation' rassen wordt steeds belangrijker. Enerzijds om het teeltrisico te verkleinen, anderzijds om de afspraken die gemaakt zijn in het aardappelconvenant na te komen. In oogstseizoen 2018 bedroeg het percentage 'Next Generation' rassen 50 procent. Voor oogst 2019 groeit dit naar 60 procent. De ontwikkelingen op Agrico Research zijn dusdanig dat deze positieve trend zich voortzet.

De biologische markt werd de afgelopen jaren een professionele markt. Professioneel door de hele keten heen. Van teler tot aan de consument, met alle tussenliggende schakels. Dit is ook nodig om verdere groei te realiseren.
Een voorbeeld van een perspectiefvolle samenwerking in de keten is de combinatie Udea en Leo de Kock. Leo de Kock pakt 'Next Generation' rassen in voor Udea onder het merk Puur NL. Op de Biobeurs in Zwolle won dit concept de tweede prijs in de categorie: 'Het Biologisch Product van 2019'.

Nederland – Leo de Kock & Zn B.V.
Purmerend, J. Bijleveld, 59 medewerkers

Leo de Kock heeft wederom een goed jaar achter de rug, ondanks de veel hogere inkoopprijzen van aardappelen. De gerealiseerde handelsmarge lag als gevolg hiervan dan ook lager dan vorig jaar. Mede hierdoor werd er beduidend minder 'actie-volume' gedraaid bij de voornaamste klanten en nam het totale volume verpakt af met 1.030 ton.

De focus lag in het afgelopen jaar op operationele efficiëntie. Ondanks veel personele bewegingen is Leo de Kock erin geslaagd om de vaste kosten te verlagen. De investering in extra logistieke bezetting heeft zich uitbetaald door een afname van het aantal uitzendkrachten als gevolg van een efficiëntere productieplanning.

Leo de Kock investeert in de toekomst en is in mei begonnen met het vernieuwen en uitbreiden van de faciliteiten in Purmerend. De bouw vordert gestaag en oplevering wordt volgend jaar verwacht. Daarnaast zal er in 2020 een nieuw ERP-systeem uitgerold worden.

Hectareopbrengst
van € 14.539
beste in zeven jaar

Prijs voor innovatieve rassen Biobeurs 2019

Interne organisatie

Groei. Dat is in één woord de kern van de koers van Agrico. Wij zien nieuwe uitdagingen die om actie vragen. En wij zien volop kansen om te grijpen.

Agrico heeft dit boekjaar nieuwe afdelingen opgezet om meer focus te krijgen op specifieke aandachtspunten in de strategie en om taken en verantwoordelijkheden op een correcte wijze te borgen. Ook bekeken we of bestaande functies nog voldoen om de doelstellingen van de organisatie waar te maken. Wij willen niet te veel in hokjes denken en vinden dat medewerkers breed inzetbaar moeten zijn. Daarom worden functie-beschrijvingen algemeen omschreven. Daarnaast hebben wij gekeken naar de formatie die nodig is om de strategiedoelen te halen, met oog voor opvolging en kennisborging.

Digitalisering
Digitalisering is een onderdeel van de nieuwe strategie. Digitalisering biedt kansen en mogelijkheden om efficiënter te werken en om op nieuwe manieren te communiceren. Agrico verlangt van haar medewerkers dat zij openstaan voor deze nieuwe technieken en dat zij die optimaal gaan gebruiken. Maar digitalisering heeft ook impact op formaties en functies. Het is niet mogelijk om op voorhand de exacte effecten van digitalisering hierop aan te geven. Wel is duidelijk dat Agrico wendbaar moet blijven en ervoor dient te zorgen dat medewerkers beschikken over actuele kennis en voldoende vaardigheden om de nieuwe taken en rollen adequaat uit te voeren. Agrico biedt medewerkers de ruimte om zich hierin te ontwikkelen. Het is aan de medewerker om deze verantwoordelijkheid voor ontwikkeling op te pakken en de kansen te benutten.

Vanuit de strategie heeft Agrico verschillende gedragsankers geformuleerd. Deze zijn gekoppeld aan nieuw geformuleerde competenties en de kernwaarden. De gedragsankers zijn concrete en waarneembare gedragsvoorbeelden, waarmee de definitie van de competentie wordt uitgewerkt. Dit alles heeft geleid tot het opstellen van nieuwe functiebeschrijvingen, actualisatie van de bestaande functies en wijzigingen in de competentiebibliotheek van Agrico.

We blijven investeren in ons belangrijkste kapitaal: de medewerkers

Alle ontstane functies zijn gedurende het oogstjaar op verschillende momenten opengesteld, zowel intern als extern. Met als resultaat dat er intern medewerkers zijn doorgeschoven naar nieuwe functies en wij nieuwe collega's hebben mogen verwelkomen. Komend oogstjaar verwachten we nog een aantal nieuwe functies uit te zetten, op onder andere het gebied van market intelligence, teeltoptimalisatie en compliance.

Generatiebeleid
Agrico heeft een werkgroep samengesteld om te komen tot een zogeheten leeftijd-fasebewust -beleid voor alle generaties binnen de organisatie. In het najaar van 2018 is de regeling akkoord bevonden door de medewerkers. Met ingang van 1 januari 2019 is dit generatiebeleid van Agrico dan ook van kracht. Er is gekozen voor één regeling voor alle generaties. Dit is het kader waarbinnen individuele afspraken met medewerkers gemaakt kunnen worden. Hierbij wordt rekening gehouden met de functie die iemand bekleedt en persoonlijke omstandigheden.

Het generatiebeleid bestaat uit een viertal pijlers:
1. Aanpassing arbeidstijd (afschaffen ATV)
2. Koop- en verkoopregeling van verlofdagen
3. Seniorenregeling
4. Overige arbeidsvoorwaarden

Het is goed om te zien dat er vanaf de start van het beleid gelijk gebruik wordt gemaakt van de verschillende regelingen.

Arbeidsmarktcommunicatie

Agrico is bezig met het opstellen van een plan hoe we vorm willen geven aan het thema arbeidsmarktcommunicatie voor wat betreft doelgroepen, middelen, tijd en budget. Dit alles moet passen bij de nieuwe missie, visie en kernwaarden van Agrico. Echter, wij kunnen en willen niet wachten tot het plan helemaal klaar is om te werken aan onze arbeidsmarktcommunicatie. Daarom staan wij onder andere op banenmarkten van agrarische hogescholen en middelbare scholen om meer herkenbaarheid onder studenten te krijgen. Daarnaast geven wij input aan scholen om opleidingsprogramma's beter aan te laten sluiten op het werkveld. Tijdens wervingsacties maken we duidelijke keuzes in hoe ons te profileren en de doelgroep te bereiken. Wij kunnen niet overal aan deelnemen in verband met de benodigde inzet van middelen en medewerkers. Maar als we deelnemen, willen wij er professioneel staan met een duidelijk doel.

Opleidingen

Blijven investeren in het belangrijkste kapitaal van de organisatie: de medewerkers. Dat is en blijft een hoeksteen van de onderneming Agrico. Op basis van persoonlijke ambitie, doorgroeimogelijkheden en ontwikkelingen binnen het vakgebied worden individuele en afdelingsopleidingstrajecten doorlopen. Het onderhouden van talen is noodzakelijk binnen een internationale organisatie. Naast intensieve individuele taalcursussen hebben ook dit jaar drie taaldocenten intern aan groepen medewerkers de Duitse, Engelse en Franse taal gedoceerd. Dit opleidingsaanbod wordt gecontinueerd. Ook het volgen van individuele coachingstrajecten om vaardigheden te verbeteren blijft een doorgaand proces.

Agrico investeert niet alleen in vaste medewerkers, maar ook in potentiële nieuwe collega's. Zo wordt elk binnenkomend stage- of afstudeerverzoek in behandeling genomen. Ook wordt bij projecten afgewogen of een bepaalde vraag kan worden uitgezet bij een student. In het afgelopen jaar zijn meerdere (internationale) afstudeerders en stagiaires bij ons gestart. Zij hebben onder andere onderzoek gedaan naar het realiseren en implementeren van een prestatiemanagementsysteem voor de telers van Agrico en het korte dag effect op aardappelen. Daarnaast liepen stagiaires van Agrico stages in het buitenland, onder andere in Zweden en China. Meerdere afstudeerders traden aansluitend aan hun afstudeerperiode in dienst bij Agrico op onder andere Agrico Research en de afdeling operations.

Arbeidsomstandigheden

Het ziekteverzuim voor 2018-2019 is als volgt:

Agrico B.V.	1,8%
Agrico Research B.V.	5,8%

Agrico voert een actief beleid om de gezondheid van onze medewerkers in relatie tot het werk optimaal te houden. Zo blijft de stimuleringsregeling vitaliteit een vaste arbeidsvoorwaarde. Iedere medewerker krijgt een vitaliteitsbudget aangeboden, om naar eigen inzicht aan zijn of haar vitaliteit te werken. Daarnaast introduceerden we kantoorfruit In het komende oogstjaar krijgen medewerkers een Periodiek Medisch Onderzoek aangeboden.

Medewerkersdag juni 2019

ADP iHCM

Voor het voeren van de salaris- en personeelsadministratie maakte Agrico voorheen gebruik van de applicatie ADP PerMan. ADP heeft een moderne opvolger van deze applicatie in de markt gezet met de naam ADP iHCM. Het systeem bestaat uit een aantal modules. De basismodule is een digitaal portaal inclusief functionaliteit voor het voeren van een salarisadministratie en een administratie van basis HR-gegevens. Naast de basismodule heeft Agrico een module afgenomen voor de administratie van verlof & verzuim en een module ter ondersteuning van de HR-cyclus. Het doel is dat door de inzet van ADP iHCM werkprocessen op het gebied van HRM efficiënter en effectiever worden uitgevoerd. Ook geeft het medewerkers en leidinggevenden een digitaal portaal waarmee gegevens van medewerkers kunnen worden beheerd. Een rapportagetool maakt betere salaris- en HR-rapportage mogelijk. HR en salarisadministratie werken reeds met het systeem. De toegang voor de medewerkers van dit nieuwe systeem vond per 1 januari 2019 plaats.

"In mijn functie ben ik verantwoordelijk voor de controle en het beheer van de certificaten van onze telers en afnemers uit hoofde van de ketenwaarborging. Daarnaast zie ik toe op naleving van de afspraken en wet en regelgeving. Hierbij probeer ik zo goed mogelijk de noodzaak uit te leggen aan onze telers en het bewustzijn te creëren dat wij met elkaar verantwoordelijk zijn voor onze goede naam en de kwaliteit van onze aardappelen."

Markus Terpstra – Beheerder kwaliteitssystemen

MVO wordt CSR

Agrico ontwikkelt en deelt haar passie voor de aardappel wereldwijd door haar kernwaarden *professioneel*, *persoonlijk* en *betrokken* te koppelen aan een robuust Corporate Social Responsibility-beleid (CSR), ook wel bekend als maatschappelijk verantwoord ondernemen. Betrokkenheid in milieu (planet), maatschappelijke ontwikkeling (people) en economische ontwikkeling (profit) behoren al jaren tot het DNA van Agrico. Om dit te ondersteunen is het CSR-beleid in onze strategie 2030 benoemd tot een van de strategische pijlers in de bedrijfsvoering. Ter ondersteuning van onze internationale uitstraling kiezen we ervoor om voortaan het Engelse woord voor MVO te gebruiken: CSR dus.

Corporate Social Responsibility (CSR)

CSR is bij Agrico niet alleen verweven in de dagelijkse bedrijfsvoering, maar ook in de strategische doelen door de vertaling naar de vijf duurzaamheidspijlers waar Agrico op stuurt. Deze pijlers sluiten aan bij de internationale United Nations CSR-thema's en de belangen van onze stakeholders.

De vijf CSR-pijlers van Agrico zijn:
1. Voedselvoorziening & nieuwe markten
2. Milieu & CO_2-reductie
3. Gezondheid & innovatie
4. Betrokken & gezond personeel
5. De teler centraal

Agrico Compliance

In de strategienota ‘Samen werken aan goede groei’ is complicance een van de benoemde actiepunten. Compliance is de zogeheten ‘licence-to-operate’. Naast het voldoen aan (sanctie) wet- en regelgeving gaat het over Agrico’s gedragscode en ethisch kader. Zo hanteren wij een ‘zero tolerance’ beleid wat betreft corruptie en omkoping.

Het speelveld aan regels waar bedrijven aan moeten voldoen vernieuwt en wordt steeds dynamischer en complexer. Er komen nieuwe regels bij, zoals de wet op Gegevens-bescherming (AVG/GDPR) en Fraudepreventie (Third party risk management). Ook moeten bedrijven steeds transparanter communiceren over hun acties. Dit alles maakt het noodzakelijk om allerlei zaken via één bureau te coördineren. Binnen Agrico is ervoor gekozen het vraagstuk‘compliance onder bedrijfsvoering te positioneren binnen de afdeling CSR, die hiervoor verantwoordelijk wordt.

Naast de eerder genoemde nieuwe regels gaat compliance ook over het voldoen aan vereiste certificeringen. Wanneer we als ketenpartijen hier niet aan voldoen, weten we zeker dat we markten gaan verliezen. Dat is een gezamenlijke verantwoordelijkheid en dit besef is gelukkig ook bij onze leveranciers en ketenpartners aanwezig. Met elkaar maken we positieve stappen. Helder en eenduidig beleid draagt bij aan het handhaven en uitvoeren van specifieke regelgeving. Cultuur, verantwoordelijkheidsbesef en voorbeeldgedrag moeten dit verder ondersteunen.

‘Goede groei’

Agrico wil groeien, maar dan wel ‘goed groeien’, door oog voor mens, milieu en maatschappij te hebben. Wij willen onze groei dus op duurzame wijze realiseren. Niet alleen door blijvend te investeren in onze ‘Next Generation’ rassen, maar ook door te investeren in ons vernieuwde kweekbedrijf en het in 2018 gerealiseerde Quality Center.

Voor Agrico en haar stakeholders staat vast dat in een duurzame toekomst kwaliteit en kwantiteit – lees groei - hand in hand moeten gaan. Het Quality Center gaat een belangrijke bijdrage leveren aan die duurzamere toekomst. Met de komst van het Quality Center krijgt Agrico:

- Meer inzicht en kennis in de kwaliteit van de aardappel (ras-, teelt- en bewaarkennis).
- Meer beschikbare data die mogelijk ingezet kan worden voor het vraagstuk teeltoptimalisatie.
- Betere bescherming van onze telers tegen klachten.
- De juiste handvatten om de juiste partijen voor de juiste bestemmingen te selecteren.
- Optimale inzage in de samenstelling (maat en kwaliteit) van onze commerciële voorraad, waardoor ons product maximaal kan worden verkocht voor de daarvoor geteelde bestemmingen. Reststromen worden zo minder van toepassing.
- Registratie en vastlegging voor toekomstige marktvragen van monsters op knolniveau.
- Toegevoegde waarde voor kweekbedrijf Agrico Research door de opslag van extern proefveldmateriaal in verband met hygiëneprotocol.

Agrico wil ‘goed groeien’, met oog voor mens, milieu en maatschappij

Besturing en beheersing.

Coöperatie en governance

Coöperatie Agrico U.A. is een coöperatie naar Nederlands recht met 1.369 Nederlandse leden (777 bedrijven). De coöperatie wordt bestuurd door het bestuur, dat benoemd wordt door de ledenraad. De coöperatie houdt alle aandelen van de structuurvennootschap Agrico B.V. In Agrico B.V. zijn de handelsactiviteiten ondergebracht van het product dat de leden aan de coöperatie leveren. Daarnaast fungeert Agrico B.V. als houdstermaatschappij van groepsmaatschappijen en deelnemingen.

Vanuit het oogpunt van corporate governance zijn bij Coöperatie Agrico U.A. en Agrico B.V. de volgende colleges relevant:
- de ledenraad van de coöperatie;
- het bestuur van de coöperatie c.q. de raad van commissarissen van Agrico B.V.;
- de directie van Agrico B.V.

De raad van commissarissen van Agrico B.V. vormt een personele unie met het bestuur van de coöperatie.

Jaarlijks organiseert de coöperatie voor de leden van haar organen een coöperatiedag. Tijdens deze dag kunnen de leden ervaringen uitwisselen en onderwerpen bespreken die voor een ieder van belang zijn. In 2018/2019 is een toelichting gegeven op de strategie Agrico 2030 en is vanuit de strategie ingezoomd op wat dit betekent voor Agrico B.V. en de coöperatie. Tijdens deze dag worden naast bovenstaande organen ook de poolcommissies en het jongerencollege uitgenodigd.

De ledenraad van de coöperatie

De leden van de ledenraad worden op voordracht van de ledenraad benoemd door de centrale ledenvergadering. De ledenraad laat zich voor het doen van een voordracht bijstaan door een kandidaatstellingscommissie, die telkens bestaat uit twee of drie leden van de ledenraad en een lid van het bestuur. De ledenraad bestond op 31 juli 2019 uit 18 leden. De zittingsduur bedraagt maximaal twee maal vier jaar.

Het bestuur van de coöperatie heeft goedkeuring nodig van de ledenraad voor bepaalde, in de statuten omschreven, besluiten. Goedkeuring is onder meer vereist voor:
- wijziging van de statuten van de coöperatie;
- het verstrekken van zekerheden;
- het starten van branchevreemde activiteiten;
- belangrijke investeringen.

In de statuten is bepaald wanneer en bij welke bedragen bovenstaande en andere besluiten goedkeuring van de ledenraad vergen. Verder is de ledenraad belast met de benoeming van de leden van het bestuur, de vaststelling van de jaarrekening en het strategisch meerjarenplan. Ten slotte zijn besluiten, die het bestuur van de coöperatie neemt in haar hoedanigheid van aandeelhoudersvergadering van Agrico B.V., onderworpen aan de goedkeuring van de ledenraad, waaronder de dechargeverlening voor het gevoerde toezicht aan de raad van commissarissen van Agrico B.V.

In boekjaar 2018/2019 vergaderde de ledenraad vijfmaal. Naast het bespreken en vaststellen van de jaarrekening en het vaststellen van het strategisch plan Agrico 2030, heeft de ledenraad besloten tot aankoop van de grond aan de Van IJsendijkstraat 180 in Purmerend, mits er een schoongrondverklaring ligt. Verder heeft de ledenraad gesproken over een voorstel tot wijziging van de statuten.

Bij elke vergadering van de ledenraad is een afvaardiging van het jongerencollege aanwezig.

De samenstelling van de ledenraad is in boekjaar 2018/2019 niet gewijzigd. Wel zijn in de centrale ledenvergadering van december 2018 vier leden herbenoemd: de heren T. Hessels, H. Koopman, P.C. Roose en A.J. Verwer.

Tijdens de centrale ledenvergadering werd, naast de toelichting op het jaarverslag 2017/2018, ook een toelichting gegeven op de strategie Agrico 2030. De centrale ledenvergadering werd afgesloten met een optreden van mentalist Timon Krause. Hij liet de aanwezigen een verrassende mix van muziek, magie en mysterie zien uit zijn theatershow Mindgames.

Het jongerencollege

Het jongerencollege van Agrico organiseerde in boekjaar 2018/2019 vijf bijeenkomsten. Daarnaast was er een extra bijeenkomst over het jaarverslag door de manager F&C.

Bij elke ledenraadsvergadering was een afvaardiging van het jongerencollege aanwezig. Zij hebben geen stemrecht, maar kunnen op deze wijze participeren en leren.

In dit boekjaar heeft Peter Kemmeren het voorzitterschap van Sierd Visser overgenomen. Gerald Maters is vicevoorzitter geworden. Het jongerencollege heeft gesproken over de nieuwe strategie en het klachtenbeleid van Agrico. In juli jl. hebben ook Rob Blijdorp en Sander Kok afscheid genomen en vanaf augustus jl. zijn John de Bruijckere, André Hulscher en Bas Rentmeester toegetreden tot het jongerencollege.

Op 21 mei 2019 werd de Agrico jongerendag gehouden bij het KNVB-centrum in Zeist. De jongerendag stond in het teken van het thema ‘kwaliteit’. Dit thema werd door drie gedreven en inspirerende sprekers belicht. De jongerendag is een tweejaarlijks inspiratie- en netwerkdag voor jonge leden van Agrico, maar ook voor ‘potato friends’ in hun omgeving.

Jongerendag 2019

De poolcommissies

Coöperatie Agrico U.A. heeft drie poolcommissies: een voor pootaardappelen gangbaar geteeld, een voor consumptieaardappelen gangbaar geteeld en een voor biologisch geteelde poot- en consumptieaardappelen. De poolcommissies voeren regelmatig overleg met Agrico over de teelt- en afnamecondities van de poolovereenkomsten. Gedurende het jaar worden productgroepvergaderingen georganiseerd, waarbij een afvaardiging van de organisatie en van de poolcommissies met de leden in gesprek gaan over de relatie tussen teler/lid en de coöperatie. In alle poolcommissies is de bijlage bij de teeltovereenkomst oogst 2019 besproken en vastgesteld.

De poolcommissie pootaardappelen heeft achtmaal vergaderd. In de poolcommissie zijn onder andere de rol van het Agrico Quality Center en de herziening van de voorsorteerregeling besproken. De heer A.J.W.M. Claassen is afgetreden; de heer J.G. Scholtens is in zijn plaats toegetreden.

De poolcommissie consumptie gangbaar heeft vijfmaal vergaderd. De poolcommissie heeft veel aandacht gegeven aan PlanetProof (Milieukeur) en de problematiek van residuen van bestrijdingsmiddelen. De heer N.A. Flohil is afgetreden; de heer J.A.A.M. Heestermans is in zijn plaats toegetreden tot de poolcommissie consumptie.

Centrale ledenvergadering 2018

Het bestuur heeft in 2018-2019 achtmaal vergaderd

De poolcommissie voor biologisch geteelde poot- en consumptieaardappelen heeft viermaal vergaderd. De commissie heeft onder andere gesproken over de transitie naar robuuste rassen en gekeken naar de methodiek van de prijsbepaling van het uitgangsmateriaal. De samenstelling van de poolcommissie is niet gewijzigd.

Het bestuur van de coöperatie

Het bestuur van de coöperatie is verantwoordelijk voor het reilen en zeilen van de coöperatie, waaronder de behartiging van de belangen van de leden. Het bestuur bestaat uit zeven leden. De meerderheid hiervan is afkomstig uit de kring van leden aangevuld met externe leden. In boekjaar 2018/2019 was deze verhouding vier leden en drie externen. Voor de leden van het bestuur uit de kring van leden geldt dat deze slechts benoemd kunnen worden indien zij tenminste 75% van hun areaal aan de coöperatie leveren.

De voorzitter wordt in functie gekozen. De leden van het bestuur worden op voordracht van het bestuur door de ledenraad benoemd. Tijdens de algemene vergadering van december 2018 hebben de heer A.N.I.M. Kemmeren en de heer G. Welling afscheid genomen. De heren G.H. de Raaff (extern lid) en L.D. de Winter (lid) zijn gekozen als lid van het bestuur van de coöperatie.

Het bestuur van de coöperatie vormt tevens de raad van commissarissen van Agrico B.V. De zittingsduur van bestuursleden is maximaal twee maal vier jaar. Voor de voorzitter geldt een zittingsduur van maximaal drie maal vier jaar. De ledenraad is bevoegd een bestuurslid te ontslaan. Het bestuur laat zich ondersteunen door een door haar benoemde directeur, die tevens de directie vormt van Agrico B.V.

Het bestuur heeft in 2018/2019 achtmaal vergaderd.

De algemene vergadering van aandeelhouders van Agrico B.V.

De aandelen van Agrico B.V. zijn voor 100% in eigendom van de coöperatie. De coöperatie heeft als zodanig volledige zeggenschap binnen de algemene vergadering van aandeelhouders van Agrico B.V. Het bestuur van de coöperatie oefent namens de coöperatie het stemrecht uit in de algemene vergadering van aandeelhouders, dit onder voorafgaande goedkeuring door de ledenraad.

De raad van commissarissen van Agrico B.V.

De raad van commissarissen benoemt de leden van de directie van Agrico B.V., houdt toezicht op haar functioneren en op de algemene gang van zaken. De raad van commissarissen staat de directie gevraagd en ongevraagd met advies terzijde. De raad van commissarissen heeft een reglement vastgesteld omtrent haar samenstelling en al hetgeen in verband met dit orgaan regeling behoeft. Bepaalde in de statuten van Agrico B.V. omschreven besluiten van de directie vereisen goedkeuring door de raad van commissarissen. Dit betreft onder meer:

- het strategische meerjarenplan;
- belangrijke transacties, waaronder het aangaan van strategische samenwerking en onroerendgoedtransacties;
- aan- en verkoop van deelnemingen in groepsmaatschappijen of minderheidsdeelnemingen;
- belangrijke investeringen;
- het aangaan van bankkredieten en het afgeven van zekerheden.

In de statuten van Agrico B.V. is bepaald wanneer en voor welke bedragen bovenstaande en andere besluiten zich kwalificeren voor goedkeuring door de raad van commissarissen. De commissarissen worden benoemd voor een termijn van maximaal twee maal vier jaar.

De commissarissen worden op voordracht van een voordrachtcommissie benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders. De voordrachtcommissie bestaat uit de voorzitter en een ander lid van de raad van commissarissen, twee leden van de ledenraad en een lid van de ondernemingsraad. Op 31 juli 2019 bestond de raad van commissarissen uit zeven personen.

De directie

De directie is verantwoordelijk voor strategie, beleid en operationele activiteiten binnen Agrico. De directie wordt voor onbepaalde tijd benoemd. De arbeidsvoorwaarden van de directie worden vastgesteld door de raad van commissarissen.

Op 1 januari 2019 heeft de directie van Agrico in overleg met de raad van commissarissen een bestuurssecretaris aangesteld. De secretaris adviseert en ondersteunt op beleids- en strategisch niveau in de B.V. de directie, raad van commissarissen (RvC) en het managementteam (MT) en aan de coöperatiezijde het bestuur en de bestuursorganen (ledenraad, poolcommissies en jongerencollege). De secretaris coördineert en bewaakt good governance, besluitvormingsprocessen en –projecten op strategisch niveau.

"De pijler onder ons succes in Turkije is dat we veel meer doen dan alleen rassen verkopen. We leveren complete service door ondersteuning te bieden in het hele proces van selectie, teelt en oogst. Dankzij onze samenwerking met Agrico kunnen wij onze klanten voorzien van passende en sterke rassen. En als laatste dragen we zorg voor een uitstekend logistiek proces. Allemaal belangrijke voorwaarden voor professionaliteit."

Ekrem Suad Sadek – Directeur Agrico-dochteronderneming AR Tarim

Personalia

Directie
J.J. van Hoogen, algemeen directeur

Bestuurssecretaris
W.J. Hofstra-Middel, bestuurssecretaris

Managementteam
P.J. Dijk, manager ware potatoes and cmc (cooperative, marketing & communications)
J.H. Hoogenboom, manager finance & control
W.B. van der Werff, commercial manager seed potatoes
H. van der Woude, manager operations

Ondernemingsraad
J. Wielenga, voorzitter
A. Sikkema, vicevoorzitter
F.F. Drijfhout, secretaris
P.N. Zee
R.J. Lindenbergh
J. te Riele
T. Rotte

Leden van verdienste
C.J.M. van Arendonk
Ph. van den Hoek
J.J.M. Pronk
J.J. Wolthuis

Ledenraad
J.W. Bakker (2021)
W.K. den Bakker (2021)
M.C.G. Besseling (2020)*
J. Bos (2020)
H. Coolman (2019)*
P.P.J.M. Cryns (2021)
T. Hessels (2022)
J.R. Kielstra (2020)*
H. Koopman (2022)
B. Minkhorst (2020)
E.A. Noordam (2020)*
J. Poppe (2020)
P.C. Roose (2022)
R.N.G. Stokman (2020)
A.M.J.M. van Tiggelen (2019)
M.P. Torringa (2019)
A.J. Verwer (2022)
G.M. Wuestenenk (2021)

Raad van commissarissen/Bestuur
A.H. Vermeulen, voorzitter (2019)*
G. Ensing, vicevoorzitter RvC (2019)*
C.A.A.M. Gommeren, vicevoorzitter bestuur (2021)
P.J. van Maldegem, secretaris (2019)
S.K. Hoekstra (2020)*
G.H. de Raaff (2022)*
L.D. de Winter (2022)*

Toegetreden:
G.H. de Raaff
L.D. de Winter

Afgetreden:
A.N.I.M. Kemmeren
G. Welling

* Herkiesbaar

Jongerencollege
P. Kemmeren, voorzitter (2021)
G. Maters, vicevoorzitter (2021)
J. den Boer (2020)
J. de Bruijckere (2022)*
M. Gebbink (2022)
P. Hendriks (2021)*
J.N.B. Huisman (2021)*
A. Hulscher (2022)*
J. van der Knijff (2021)
V. Koekoek (2020)
J. Monsma (2022)
B. Rentmeester (2022)*
L. Sturm (2021)
M. Verwer (2021)*
P.M. Vogels (2022)

Toegetreden:
J. de Bruijckere
A. Hulscher
B. Rentmeester

Afgetreden:
R.A. Blijdorp
S. Kok
S. Visser

Commissie van beroep
M.H. van Stee, voorzitter (2019)*
T. Brouwer (2019)*
IJ. Meirink (2019)*
M.P.J.M. Sturm (2021)*
N.E. Wiertsema (2021)*
vacature

Afgetreden:
A.C.P.M. Nooren

Rassencommissie
J.J. van Hoogen, voorzitter
C. Koster, secretaris
M. Vossen, adviseur
J.T.M. Dekker (2019)*
P. Könst (2021)*
F.J. Vos (2021)
M. Winters (2021)*

Poolcommissie biologisch geteelde poot- en consumptieaardappelen
A.W. Maris, voorzitter (2020)*
J.M. Bokdam (2022)
P.C. Eilander (2021)*
A.E. Sulik (2022)*
W.L.C. Snippe (2023)

Poolcommissie consumptieaardappelen gangbaar geteeld
M.G. Scholtens, voorzitter (2023)
J.A.A.M. Heestermans (2023)*
J.J. van den Hoek (2021)*
J.C. Jansen (2020)
R.A.M. Zijlmans (2022)

Toegetreden:
J.A.A.M. Heestermans

Afgetreden:
N.A. Flohil

* Herkiesbaar

Poolcommissie pootaardappelen gangbaar geteeld

Regio Midden
J.J. van der Velde, voorzitter (2023)
M.J. Bouma (2022)*
M.N. Klaver (2022)*
J.L. Vermeer (2022)

Regio Zuidwest
A.A.M. Bartelen (2022)*
A.J. van der Wel (2023)

Regio Noordwest
A.J. Goudsblom (2021)
J.C. van Heerwaarden (2020)*

Regio Noord
J.G. Scholtens (2023)*
W.R. Schuiling (2021)*
J.B. Smits (2020)*
G.F. Wiechers (2022)*

Toegetreden:
J.G. Scholtens

Afgetreden:
A.J.W.M. Claassen

Agrico hanteert geen specifieke streefcijfers voor vrouwen in managementposities of andere specifieke posities, maar streeft bij werving en selectie van nieuwe leden in haar bestuursorganen wel naar diversiteit in de samenstelling.

*Herkiesbaar

Risicoprofiel

Onze activiteiten zijn onderhevig aan een breed scala van risico's. Wij onderkennen dat risicobeheersing een belangrijk onderdeel van het ondernemerschap vormt en beschikken over een risicoanalyse die periodiek wordt geactualiseerd. De materiële risico's die de onderneming bedreigen zijn daarin zo volledig mogelijk geïdentificeerd, zowel wat kans betreft als impact. Het geheel van onderstaande maatregelen zorgt ervoor dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen, dat strategische en operationele doelstellingen worden gerealiseerd, dat de door de onderneming verstrekte (financiële) verslaggeving betrouwbaar is en dat relevante wetten en regels worden nageleefd.

"Ik teel inmiddels 20 jaar biologisch en ervaar dit als een constante zoektocht naar kwaliteitsverhoging. De belangrijkste bepalende factor hierbij is voor ons de bodem. Door op een duurzame en innovatieve wijze bodembeheer toe te passen, zoals bemesting van het bodemleven en bodemvriendelijke machines, merk ik dat niet alleen de kwaliteit van de bodem verbetert maar ook de kwaliteit van de aardappels. Voor mij geldt dan ook: een gezonde grond geeft een gezond gewas en een gezond gewas geeft gezonde mensen."

Jan Willem Bakker – Biologische pootgoed-teler Agrico en eigenaar akkerbouwbedrijf Bakker Bio

Ons algehele risicoprofiel wordt gunstig beïnvloed, doordat de activiteiten zich vooral concentreren op één product: de aardappel. Daarnaast bestaat onze inkoop voor ruim 80% uit zogenaamde poolovereenkomsten, waardoor nauwelijks sprake is van risicovolle in- en verkoopposities. Wij stellen ons doorgaans voorzichtig op met betrekking tot het aangaan van zakelijke risico's. De omvang van een risico wordt bepaald door de mate van waarschijnlijkheid dat het risico zich zal voordoen en de mogelijke gevolgen daarvan voor de strategische en financiële doelstellingen van Agrico.

Fytosanitaire effecten

Gegeven onze bedrijfsactiviteiten zijn kwaliteit en beschikbaarheid van het product van groot belang. Een belangrijk risico daarbij is dat de afzet van aardappelen kan worden beïnvloed door fytosanitaire problemen. In samenwerking met derden vinden kwaliteitscontroles plaats op basis van internationaal erkende en gecertificeerde methodieken en aanvullend onderzoek gericht op de virus- en bacterieziekten. Andere waarborgen in dit kader zijn ons kwaliteitscentrum, voldoende areaalspreiding over diverse teeltgebieden, het begeleiden van telers en een betalingssysteem dat is gebaseerd op kwaliteit.

Biologische velddag

Ons kweekbedrijf Agrico Research neemt jaarlijks kweekmateriaal en/of pootgoed aan van haar aangesloten kwekers, van genenbanken en van concurrerende bedrijven. De insleep van een quarantaineziekte vormt een bedreiging voor de continuïteit van onze rasontwikkeling. Het pootgoed dat wordt ontvangen moet voldoen aan de normen die de NAK en de NVWA opleggen. Dit betekent onder meer dat er een intensieve bemonstering plaatsvindt voor onderzoek naar bruinrot en ringrot. Daarnaast voert Agrico Research een ingangscontrole uit op al het kweekmateriaal en pootgoed dat op het bedrijf binnenkomt voor verdere vermeerdering.

Internationale activiteiten

De mogelijkheid belangrijke klanten te verliezen is van invloed op onze resultaten. Omdat wij ons product wereldwijd afzetten, wordt dit risico in belangrijke mate gereduceerd. Ons beleid is gericht op het opbouwen en onderhouden van een langdurige relatie met onze afnemers.

Wij leveren in korte tijd vaak grote hoeveelheden aardappelen aan onze klanten. Hoewel regelmatig gebruikgemaakt wordt van zekerheden in de vorm van vooruitbetalingen, Letter of Credits en bankgaranties, is ons resultaat gevoelig voor betalingsrisico's. Dit risico is als gevolg van de politieke instabiliteit in bepaalde regio's de laatste jaren toegenomen. Wij werken met een systeem van interne limieten per afnemer. Voor openstaande posten uit boekjaren voorafgaand aan het verslagjaar, wordt in de jaarrekening een voorziening getroffen. De beoordeling van het kredietrisico met betrekking tot de leveringen van het aflopende boekjaar wordt gebaseerd op de meest recent beschikbare informatie omtrent de kredietwaardigheid van de afnemer.

Naleving van wet- en regelgeving

Wij beschikken over een uitgebreid netwerk van agenten en distributeurs. De richtlijnen en regelgeving voor de bestrijding van corruptie zijn internationaal en kunnen bij overtreding aanzienlijke financiële gevolgen hebben. De in het Verenigd Koninkrijk ingestelde zogenaamde Bribery Act, heeft ook werking naar ondernemingen met een dochteronderneming in het Verenigd Koninkrijk. Daarmee is deze wet ook voor ons van toepassing. Met alle partners in het buitenland is een vertegenwoordigings-overeenkomst gesloten, waarin afspraken over dienstverlening en vergoedingen zijn vastgelegd.

Onze gedragscode is de basis van ons handelen. De gedrags-code is gedeeld met medewerkers in binnen- en buitenland en is onderdeel van het commercieel overleg en de HR gesprekscyclus. Daarnaast kennen we binnen Agrico een klokkenluidersregeling, een General Data Protection Regulation systeem voor compliance privacywetgeving en interne procedures.

Informatievoorziening

Goed werkende ICT-systemen zijn cruciaal voor ons bedrijf. De variatie in producten, de aansturing van onze telers en de informatie-uitwisseling met afnemers, toeleveranciers en telers maken een complex geheel. Het niet beschikbaar zijn van onze ICT-systemen kan de continuïteit binnen relatief korte tijd bedreigen. Wij hebben dan ook vergaande maatregelen getroffen om de kans hierop te minimaliseren. In geval van calamiteiten kan binnen enkele uren worden overgeschakeld naar een uitwijklocatie. De bedrijfsprocessen blijven hierdoor functioneren. Daarnaast wordt een kopie van alle data nog op een derde locatie bewaard. Het functioneren van onze ICT-systemen wordt door een externe partij continu bewaakt. Beveiliging van buiten naar binnen en beveiliging van binnenuit maken daar onderdeel van uit.

Financiële risico's

Voor de financiering van onze activiteiten zijn wij beperkt afhankelijk van rentedragende financieringen. De coöperatie beschikt over gecommitteerde bancaire kredietfaciliteiten waardoor ze op flexibele wijze in haar financieringsbehoefte kan voorzien. Ter dekking van de cyclische financieringsbehoefte van de coöperatie hebben wij een specifiek op deze wisselende behoefte toegesneden financieringsarrangement gesloten.

Wereldwijd aardappelen afzetten brengt valutarisico's met zich mee. Wij betalen echter ruim 95% van onze inkoop- en verkooptransacties in overeenkomstige valuta. De aanwezige risico's concentreren zich rond de Amerikaanse dollar en het Britse pond. De uit operationele en financieringsactiviteiten voortvloeiende valutarisico's worden ingedekt met valutatermijncontracten.

Onze deelnemingen in Zweden, Canada, Polen, Kenia, Turkije en het Verenigd koninkrijk worden gewaardeerd in lokale valuta. Hoewel de omvang van deze bedrijven binnen de groep relatief beperkt is, hebben de fluctuaties in deze valuta effect op onze vermogenspositie.

Ons beleid is gericht op het opbouwen en onderhouden van langdurige relaties.

Ons beleid is gericht op het opbouwen en onderhouden van langdurige relaties.

Calamiteiten

Het gevaar dat door een calamiteit als brand of explosie een significante verstoring van de bedrijfscontinuïteit optreedt, is onderkend. Het proces van het verhandelen van aardappelen steunt hierbij op de maatregelen die onder informatievoorziening zijn beschreven. Medewerkers kunnen vanaf elke locatie via het internet met het systeem op de uitwijklocatie werken.

Bij een calamiteit op ons kweekbedrijf zullen, afhankelijk van de omvang van de calamiteit, klonen of eerste- en tweedejaars zaailingen verloren gaan (twee kweekgeneraties). Dit betekent op termijn een vertraging in het proces van rasontwikkeling. Van derdejaars aangehouden zaailingen is een beperkte hoeveelheid reservemateriaal beschikbaar in een ander gebouw dan waar het corresponderende pootgoed wordt bewaard. Voor alle oudere zaailingen wordt ook materiaal op proefveld-locaties achtergehouden. Vanaf het zevende veldjaar worden van alle zaailingen in vitro stocks opgezet die op een bedrijf bij derden verder worden vermeerderd. Al met al zijn van de 11 generaties er 8 in meer of mindere mate in genetisch opzicht geborgd.

"In mijn functie ben ik verantwoordelijk voor de kwaliteit van onze producten en manier van werken binnen Leo de Kock. Dit borgen wij op verschillende wijzen. Bijvoorbeeld door aan internationaal erkende normen te voldoen zoals de BRC (British Retail Consortium) norm en een aantal klantspecifieke normen. Hiermee bewijzen wij richting onze afnemers dat de kwaliteit is gecontroleerd en geborgd."

Alex Oldenhof – Kwaliteitsmanager Leo de Kock

Jaar rekening.

Jaarrekening Coöperatie Agrico U.A. 2018/2019

Geconsolideerde balans	42
Geconsolideerde exploitatierekening	43
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	44
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de geconsolideerde jaarrekening	46
Toelichting op de geconsolideerde balans	52
Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening	57
Enkelvoudige balans	59
Enkelvoudige exploitatierekening	60
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de enkelvoudige jaarrekening	60
Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening	61

Geconsolideerde balans

x € 1.000 (na voorstel verwerking saldo)

Activa	31 juli 2019		31 juli 2018	
Vaste activa				
Immateriële vaste activa (1)		**330**		**134**
Materiële vaste activa (2)				
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	14.998		15.353	
Machines en installaties	1.732		2.390	
Andere vaste bedrijfsmiddelen	2.322		2.082	
Bedrijfsmiddelen in uitvoering	461		–	
Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar	586		586	
		20.099		**20.411**
Financiële vaste activa (3)				
Deelnemingen	1.188		1.347	
Overige effecten	9		5	
Leningen u/g	104		154	
Vorderingen op deelnemingen	786		786	
Overige vorderingen	926		918	
		3.013		**3.210**
Vlottende activa				
Voorraden				
Grond- en hulpstoffen		**2.195**		**2.338**
Vorderingen (4)				
Handelsdebiteuren	12.764		14.265	
Vorderingen op deelnemingen	–		237	
Leden	879		705	
Overige vorderingen	7.283		5.714	
Overlopende activa	1.874		2.195	
		22.800		**23.116**
Liquide middelen (5)		**18.721**		**19.164**
Totaal activa		**67.158**		**68.373**

Passiva	31 juli 2019		31 juli 2018	
Groepsvermogen				
Eigen vermogen (6)	27.668		26.930	
Aandeel van derden in groepsvermogen (7)	1.813		1.532	
		29.481		**28.462**
Voorzieningen (8)				
Pensioenen	213		298	
Overige voorzieningen	309		344	
		522		**642**
Langlopende schulden (9)				
Ledenleningen *	3.320		2.963	
Kredietinstellingen	2.976		3.249	
		6.296		**6.212**
Kortlopende schulden				
Handelscrediteuren	5.925		8.373	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.055		360	
Leden (10)	15.554		17.407	
Overlopende passiva (11)	8.325		6.917	
		30.859		**33.057**
Totaal passiva		**67.158**		**68.373**

* betreft achtergestelde leningen die onderdeel uitmaken van het garantievermogen van de coöperatie

Geconsolideerde exploitatierekening

x € 1.000

	2018/2019		2017/2018	
Brutomarge				
Netto-omzet producten aan derden (12)		319.819		276.237
Directe kosten (13)	33.940		44.100	
Inkoop producten (14)	250.115		200.895	
		284.055		244.995
Subtotaal		**35.764**		**31.242**
Overige bedrijfsopbrengsten (15)		564		533
Brutomarge		**36.328**		**31.775**
Lasten				
Lonen, salarissen en sociale lasten (16)	16.910		15.454	
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa (17)	2.289		2.387	
Overige bedrijfskosten (18)	12.572		11.110	
		31.771		**28.951**
Bedrijfsresultaat		**4.557**		**2.824**
Financiële baten en lasten				
Resultaat uit deelnemingen	-77		87	
Waardeverandering financiële vaste activa	143		52	
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	91		185	
Rentelasten en soortgelijke kosten (19)	-184		-164	
		-27		**160**
Exploitatiesaldo voor belastingen		**4.530**		**2.984**
Belastingen (20)		-2.420		-1.863
Exploitatiesaldo na belastingen		**2.110**		**1.121**
Aandeel derden in resultaat		-550		-286
Saldo na belastingen		**1.560**		**835**

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

x € 1.000

	2018/2019		2017/2018	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat		4.557		2.824
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	2.289		2.407	
Mutatie voorzieningen	-92		-205	
Mutatie werkkapitaal (exclusief liquide middelen en bankschulden)	-2.030		5.323	
		167		7.525
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		4.724		10.349
Betaalde interest	-184		-164	
Ontvangen interest	91		185	
Winstbelastingen	-1.809		-2.333	
		-1.902		-2.312
Kasstroom uit operationele activiteiten		**2.822**		**8.037**
Aangewend voor investeringsactiviteiten		**-2.138**		**-5.046**
Aangewend voor financieringsactiviteiten		**-1.163**		**-2.207**
Netto-kasstroom		**-479**		**784**
Koers- en omrekeningsverschillen		36		-94
Mutatie geldmiddelen		**-443**		**690**

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

x € 1.000

	2018/2019		2017/2018	
Aangewend voor investeringsactiviteiten				
Investeringen in immateriële vaste activa		-280		-6
Investeringen in materiële vaste activa		-1.993		-5.058
Desinvesteringen materiële vaste activa		102		37
Ontvangen aflossingen van leningen u/g		50		50
Verstrekte leningen u/g		-8		-57
Verwerving niet-geconsolideerde deelnemingen		-9		-12
Aangewend voor investeringsactiviteiten		**-2.138**		**-5.046**
Aangewend voor financieringsactiviteiten				
Aflossingen certificatenkapitaal		-963		-1.564
Betaald dividend aan minderheidsaandeelhouders		-284		-333
Aflossing leningen	-808		-808	
Ontvangen leningen	892		498	
		84		-310
Aangewend voor financieringsactiviteiten		**-1.163**		**-2.207**

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de geconsolideerde jaarrekening

Inleiding en toelichting

Dit is de jaarrekening van Coöperatie Agrico U.A, opgericht op 2 april 1973, statutair gevestigd te Emmeloord, Nederland, kamer van koophandel nummer 39025632. De belangrijkste activiteiten van de groep zijn het ontwikkelen van aardappel-rassen en de verkoop van poot- en consumptieaardappelen in hoofdzaak geproduceerd door de leden van de coöperatie. De coöperatie heeft zowel de enkelvoudige als de geconsolideerde jaarrekening opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9, Boek 2 BW en overige bepalingen inzake in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaglegging. De jaarrekening is opgemaakt op 15 november 2019.

Presentatiewijzigingen

In vergelijking met vorig jaar zijn een aantal presentatie-wijzigingen doorgevoerd. In de balans is zowel onder de kortlopende vorderingen als onder de kortlopende schulden een saldo 'Leden' verantwoord, terwijl in voorgaande jaren het saldo 'Leden' gesaldeerd onder de kortlopende schulden is gepresenteerd. In de geconsolideerde exploitatierekening zijn de licentie-opbrengsten € 6 miljoen (vorig jaar € 5,1 miljoen) als netto-omzet producten aan derden in plaats van als overige bedrijfsopbrengsten gepresenteerd. Het realiseren van licentie-opbrengsten behoort namelijk tot de primaire activiteiten van de coöperatie. Beide presentatiewijzigingen hebben geen invloed op het exploitatiesaldo na belastingen of het eigen vermogen.

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Tenzij anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Oordelen, schattingen, veronderstellingen en onzekerheden

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van Coöperatie Agrico U.A. zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. De belangrijkste oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstelling zijn de toets op eventuele voorzieningen (waaronder de voorziening van dubieuze handelsdebiteuren). Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Consolidatiegrondslagen

In de geconsolideerde jaarrekening voor het jaar eindigend op 31 juli 2019 zijn opgenomen Coöperatie Agrico U.A. en haar groepsmaatschappijen (hierna tezamen Agrico genoemd). De groepsmaatschappijen zijn, tenzij anders vermeld, integraal opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening en alle onderlinge balansposten, baten en lasten binnen Agrico worden volledig geëlimineerd. De jaarrekeningen van de groepsmaatschappijen zijn opgesteld over hetzelfde verslagjaar als dat van de moedermaatschappij, waarbij consistente waarderingsgrondslagen zijn toegepast. Eerste opname in consolidatie en deconsolidatie volgt op het tijdstip waarop de beleidsbepalende invloed is overgedragen aan Agrico, respectievelijk waarop de beleidsbepalende invloed is overgedragen aan derden. Het aandeel van derden in groepsmaatschappijen (minderheidsbelangen) komt in de balans en in de exploitatierekening afzonderlijk tot uitdrukking. Aandelen van Agrico in joint ventures worden opgenomen onder financiële activa als deelnemingen indien overwegende zeggenschap in de betreffende deelneming ontbreekt.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en minderheidsdeelnemingen

De deelnemingen worden gehouden via Agrico B.V. en worden volledig geconsolideerd. Tenzij anders vermeld, betreft het deelnemingen met een belang van 100% en is het belang ongewijzigd ten opzichte van vorig boekjaar.

De deelnemingen van Coöperatie Agrico U.A. te Emmeloord zijn:
Agrico B.V., Emmeloord, waarin opgenomen:
- Kweek- en Researchbedrijf Agrico B.V., Emmeloord
- Agrico Holding B.V., Emmeloord, waarin opgenomen:
  - Leo de Kock & Zn. B.V., Purmerend
  - S.A. Desmazières (89,12%) te Monchy-le-Preux, Frankrijk
  - Agrico UK Ltd. te Castleton, Schotland
  - Agrico Polska Sp. z o.o. (76%) te Lębork, Polen
  - Interseme d.o.o. (51%) te Ljubljana, Slovenië
  - Agrico Nordic AB te Jönköping, Zweden
  - Parkland Seed Potatoes Ltd (70%) te Edmonton, Canada
  - Agrico East Africa Ltd (70%) te Nairobi, Kenia

Niet geconsolideerd
- AR Tarim Tohumculuk ve Sanayi Ticaret A.Ş. (50%) te Izmir, Turkije
- Potato Services Africa Ltd (45%) te Nairobi, Kenia
- Breeders Trust S.A. te Brussel, België (14,5%)

Afgelopen boekjaar is de deelneming Agrico Italia s.r.l. te Bologna geliquideerd.

Fruit Logistica

Salderen
Een actief en een post van het vreemd vermogen worden gesaldeerd in de jaarrekening opgenomen uitsluitend indien en voor zover:
- een deugdelijk juridisch instrument beschikbaar is om het actief en de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen; en
- het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

Grondslagen voor de omrekening van vreemde valuta's
De geconsolideerde jaarrekening luidt in euro's, hetgeen de functionele en presentatievaluta van de coöperatie is. Iedere entiteit binnen de groep bepaalt haar eigen functionele valuta en de posten in de jaarrekening van iedere entiteit worden gewaardeerd op basis van deze functionele valuta.

Een transactie in vreemde valuta wordt bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de functionele valutakoers op transactiedatum. Monetaire balansposten in vreemde valuta worden omgerekend tegen de functionele valutakoers op de balansdatum. Niet-monetaire balansposten in vreemde valuta, die zijn gewaardeerd op historische kosten, worden omgerekend tegen de functionele valutakoers op transactiedatum.

Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling dan wel de omrekening van monetaire posten in vreemde valuta, worden verwerkt in de exploitatierekening, met uitzondering van de koersverschillen voortvloeiend uit de netto-investering in een bedrijfsuitoefening in het buitenland respectievelijk leningen die zijn aangegaan om de netto-investering in een bedrijfsuitoefening in het buitenland te financieren of effectief af te dekken. Deze koersverschillen worden rechtstreeks in de wettelijke reserve koersverschillen verwerkt.

Op de balansdatum worden de activa en verplichtingen van de bedrijfs-uitoefening in het buitenland omgerekend in de presentatievaluta (de euro) tegen de koers per balansdatum en de baten en lasten in de exploitatierekening worden omgerekend tegen de (benaderde) gemiddelde koers gedurende het boekjaar. De koersverschillen hieruit voortkomend worden direct in de wettelijke reserve koersverschillen verwerkt. Bij afstoting van de bedrijfsuitoefening in het buitenland wordt het desbetreffende cumulatieve bedrag van de omrekeningsverschillen, dat is opgenomen in het eigen vermogen, in de exploitatierekening verantwoord als onderdeel van het resultaat op verkoop.

Financiële instrumenten

In de balans opgenomen financiële instrumenten worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs tenzij anders is vermeld. Niet in de balans opgenomen financiële instrumenten, ofwel derivaten die zijn afgesloten om valuta en risico's af te dekken, worden gewaardeerd overeenkomstig de ingedekte positie. De resultaten op derivaten worden gelijktijdig verantwoord met de resultaten van de ingedekte positie. De onderneming houdt geen derivaten aan ten behoeve van speculatieve of handelsdoeleinden.

Immateriële vaste activa

Een immaterieel vast actief wordt in de balans opgenomen als:

- het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen die een actief in zich bergt, zullen toekomen aan de groep; en
- de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Uitgaven voor een immaterieel vast actief die niet aan de voorwaarden voor activering voldoen (bijvoorbeeld uitgaven van onderzoek en intern ontwikkelde rassen en logo's) worden rechtstreeks in de winst-en-verliesrekening verantwoord. De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing cumulatieve bijzondere waardeverminderingsverliezen. Het afschrijven van de immateriële vaste activa geschiedt stelselmatig op basis van de geschatte economische levensduur met een maximum van twintig jaar. De economische levensduur en afschrijvingsmethode worden aan het einde van ieder boekjaar opnieuw beoordeeld. Indien de geschatte economische levensduur langer is dan twintig jaar zal, vanaf het moment van verwerking aan het einde van elk boekjaar, een bijzondere waardeverminderingstest worden uitgevoerd.

Onderzoekskosten

Agrico verricht onderzoek naar nieuwe rassen en aanpassingen in bestaande rassen. Dit geschiedt met name in haar dochteronderneming Agrico Research B.V. Deze activiteiten kennen met name een onderzoekskarakter, en niet zozeer een ontwikkelingskarakter die voor activering in aanmerking zou komen volgens de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Aldus worden de hiermee gemoeide uitgaven ten laste van het resultaat gebracht.

Materiële vaste activa

De bedrijfsgebouwen en -terreinen, machines en installaties en andere vaste bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingspijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en andere waardeverminderingen. Subsidies en investeringspremies worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs van de activa waarop deze betrekking hebben. Een materieel vast actief wordt niet langer in de balans opgenomen na vervreemding of wanneer geen toekomstige prestatie-eenheden van het gebruik of de vervreemding worden verwacht. De bate of last die voortvloeit uit de desinvestering wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetaald wordt niet afgeschreven. In de kostprijs worden de kosten van groot onderhoud opgenomen, zodra deze kosten zich voordoen en aan de activeringscriteria is voldaan. De boekwaarde van de te vervangen bestanddelen wordt dan als gedesinvesteerd beschouwd en ineens ten laste van de exploitatierekening gebracht. Alle overige onderhoudskosten worden direct in de exploitatierekening verwerkt.

Demonstratieveld tafelaardappelen

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd op basis van de nettovermogenswaarde. Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere bedrijfswaarde. In de waardering van de deelnemingen is geen rekening gehouden met de latente bronbelastingverplichting. In geval een deelneming een negatieve nettovermogenswaarde heeft, wordt indien noodzakelijk een voorziening getroffen.

Latente belastingvorderingen, waaronder die uit hoofde van te verrekenen fiscale verliezen, worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde. Latente belastingvorderingen worden gewaardeerd voor zover waarschijnlijk wordt geacht dat deze in de toekomst realiseerbaar zijn berekend tegen het belastingpercentage op het verwachte moment van realisatie.

Overige langlopende vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van een noodzakelijk geachte voorziening voor oninbaarheid.

Waardeverminderingen of waardevermeerderingen vaste activa

Agrico verantwoordt immateriële, materiële en financiële vaste activa in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. Volgens deze grondslagen dienen activa met een lange levensduur te worden beoordeeld op waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren. Bij een hogere boekwaarde wordt het verschil ten laste van het resultaat afgeboekt. Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere marktwaarde, onder aftrek van verkoopkosten.

Vlottende activa

Voorraden

De voorraden grond- en hulpstoffen (verpakkingsmaterialen en onderdelen) worden gewaardeerd tegen de inkoopprijzen of lagere marktwaarde onder aftrek van een voorziening wegens incourantheid.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid. Voor zover niets te amortiseren valt, komt de geamortiseerde kostprijs overeen met de nominale waarde.

Liquide middelen

Onder liquide middelen worden verstaan kasmiddelen, de tegoeden op bankrekeningen en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Groepsvermogen

Aandeel van derden in groepsvermogen

Het minderheidsbelang derden wordt gewaardeerd op het aandeel van derden in de nettovermogenswaarde.

Open dag Agrico Quality Center

Voorzieningen
Voorzieningen worden tegen nominale waarde berekend, met uitzondering van voorzieningen voor pensioen- en soortgelijke verplichtingen die worden gebaseerd op actuariële berekeningen en latente belastingverplichtingen welke tegen contante waarde worden gewaardeerd. Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die per balansdatum aanwezig zijn, waarvan de omvang onzeker is, maar waarvan een redelijke schatting kan worden gemaakt en het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld.

Pensioenen
Werkmaatschappijen van de coöperatie hebben verschillende pensioenregelingen in overeenstemming met lokale condities en praktijken in de landen waar zij actief zijn. Dit zijn voornamelijk toegezegde bijdrageregelingen die zijn ondergebracht bij een verzekeringsmaatschappij. Deze regelingen worden over het algemeen gefinancierd door middel van premiebetalingen aan de verzekeringsmaatschappijen. Het actuarieel risico ligt volledig bij de verzekeringsmaatschappij. De verschuldigde bijdragen worden rechtstreeks in de exploitatierekening verwerkt. De nog te betalen en terug te ontvangen bijdragen worden opgenomen onder de kortlopende schulden respectievelijk vorderingen.

Voor verplichtingen naast de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt een voorziening opgenomen, indien per balansdatum sprake is van een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting aan de pensioenuitvoerder en/of werknemer, het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is en er een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van de omvang van de verplichting. De voorziening voor additionele verplichtingen aan de pensioenuitvoerder en/of werknemer wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

Latente belastingen
Voor zover fiscale waarderingen afwijken van de vermelde waarderings-grondslagen en daar uitgestelde belastingverplichtingen uit voortvloeien, wordt voor deze verplichtingen een voorziening voor latente belastingen getroffen, berekend tegen het belastingpercentage op het verwachte moment van belastingbetaling.

Jubileumuitkeringen
De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft een contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Langlopende schulden
Langlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs vermeerderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten. De rentelasten worden verantwoord in de perioden waarop deze betrekking hebben.

Kortlopende schulden
Handelscrediteuren en overige schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Handelscrediteuren en overige schulden betreffen schulden met een looptijd korter dan één jaar.

Geamortiseerde kostprijs
De geamortiseerde kostprijs is het bedrag waarvoor een financieel actief of financiële verplichting bij de eerste verwerking in de balans wordt opgenomen verminderd met aflossingen op de hoofdsom, vermeerderd of verminderd met de via de effectieve-rentemethode bepaalde cumulatieve amortisatie van het verschil tussen dat eerste bedrag en het aflossingsbedrag en verminderd met eventuele afboekingen (direct, dan wel door het vormen van een voorziening) wegens bijzondere waardeverminderingen of oninbaarheid.

Leasing
De beoordeling of een overeenkomst een lease bevat, vindt plaats op grond van de economische realiteit op het tijdstip van het aangaan van het contract. Het contract wordt aangemerkt als een leaseovereenkomst als de nakoming van de overeenkomst afhankelijk is van het gebruik van een specifiek actief of de overeenkomst het recht van het gebruik van een specifiek actief omvat. Leasebetalingen uit hoofde van operationele leasing worden lineair over de leaseperiode in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

Bepaling van het resultaat

Aan het saldo van de exploitatierekening kan slechts beperkte betekenis worden toegekend in het kader van de financiële resultatenbeoordeling. De financiële resultaten blijken met name uit de prijzen die de leden voor hun producten via de coöperatie hebben verkregen.

Algemeen

De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Netto-omzet

Netto-omzet betreft de opbrengst van aan derden geleverde goederen en diensten onder aftrek van aan afnemers verleende kortingen en exclusief omzetbelasting. Omzet wordt alleen verantwoord als er een redelijke zekerheid bestaat dat toekomstige voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en dat deze voordelen betrouwbaar kunnen worden geschat. De specificatie van de omzet is naar marktbestemming. Opbrengsten worden verantwoord wanneer de significante risico's en de rechten van eigendom zijn overgedragen aan de koper, ontvangst van de tegenprestatie waarschijnlijk is en de kosten en mogelijke retouren van goederen betrouwbaar kunnen worden ingeschat. De van derden ontvangen licenties worden verantwoord onder aftrek van de doorbetaling aan de rechthebbende, aangezien de onderneming voor dit deel van de licenties geen kredietrisico loopt.

Inkoop producten

De uitbetalingen aan leden voor de door hen geleverde producten worden aan het eind van het boekjaar bepaald op grond van de tot op dat tijdstip bekende gegevens, rekening houdend met noodzakelijke inhoudingen ter dekking van de kosten van de groep.

Personeelskosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

Belastingen

De belastingen worden bepaald op basis van het verantwoorde resultaat, rekening houdend met fiscaal vrijgestelde posten en geheel of gedeeltelijk niet-aftrekbare kosten. Tussen de coöperatie en haar Nederlandse groepsmaatschappijen bestaat een fiscale eenheid. De verrekening van de belastingen binnen deze eenheid vindt plaats alsof elke maatschappij zelfstandig belastingplichtig is. Voor alle belastbare tijdelijke verschillen wordt een latente belastingverplichting opgenomen. Voor alle verrekenbare tijdelijke verschillen en voor beschikbare voorwaartse verliescompensatie wordt een latente belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er fiscale winst beschikbaar zal zijn voor verrekening.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Kasstromen in buitenlandse valuta's zijn omgerekend tegen de gemiddelde koers. De aankoopprijs van verworven en de verkoopprijs van verkochte groepsmaatschappijen zijn opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten.

Toelichting op de geconsolideerde balans

x € 1.000

Immateriële vaste activa (1)

De samenstelling en het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt samen te vatten:

	Overige	Totaal 2018/2019	Totaal 2017/2018
Balans per 1 augustus	134	134	612
Investeringen	280	280	6
Afschrijvingen	-84	-84	-484
Balans per 31 juli	**330**	**330**	**134**
Aanschaffingswaarde	2.302	2.302	4.833
Cumulatieve afschrijvingen	-1.972	-1.972	-4.699
Balans per 31 juli	**330**	**330**	**134**

De onder immateriële vaste activa opgenomen software worden afgeschreven over een periode van 3 tot 5 jaar. In deze post is een bedrag van € 148.000 begrepen met betrekking tot een nieuwe ERP-systeem in uitvoering.

Materiële vaste activa (2)

De samenstelling en het verloop van de materiële vaste activa is als volgt samen te vatten:

	Bedrijfs-gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs-middelen	Vaste bedrijfs-middelen in uit-voering	Niet aan de bedrijfs-uitoefening dienstbaar	Totaal 2018/2019	Totaal 2017/2018
Balans per 1 augustus	15.353	2.390	2.082	–	586	20.411	17.328
Investeringen	465	213	854	461	–	1.993	5.058
Overboekingen	-38	-239	277	–	–	–	–
Desinvesteringen	–	–	-102	–	–	-102	-37
Afschrijvingen	-790	-632	-783	–	–	-2.205	-1.923
Koersverschillen	8	–	-6	–	–	2	–15
Balans per 31 juli	**14.998**	**1.732**	**2.322**	**461**	**586**	**20.099**	**20.411**
Aanschaffingswaarde	25.445	9.538	10.120	461	2.974	48.538	47.216
Cumulatieve afschrijvingen	-10.447	-7.806	-7.798	–	-2.388	-28.439	-26.805
Balans per 31 juli	**14.998**	**1.732**	**2.322**	**461**	**586**	**20.099**	**20.411**

De verwachte economische levensduur en de daarop gebaseerde afschrijvingstermijn zijn voor bedrijfsgebouwen 20 en 40 jaar, voor machines en installaties 5 en 10 jaar en voor andere vaste bedrijfsmiddelen 5 en 10 jaar. Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar zijn woningen en voor verkoop aangehouden onroerende goederen. Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering heeft betrekking op de investeringen in het nieuwe kassencomplex. Ultimo boekjaar is deze voltooid en opgenomen in de bedrijfsgebouwen en -terreinen en machines en installaties.

x € 1.000

Financiële vaste activa (3)

De samenstelling en het verloop van de financiële vaste activa zijn als volgt samen te vatten:

	Deelnemingen	Overige effecten	Leningen u/g	Vorderingen op deelnemingen	Overige vorderingen	Totaal 2018/2019	Totaal 2017/2018
Balans per 1 augustus	1.347	5	154	786	918	3.210	3.973
Aflossingen	–	–	-193	–	-79	-272	-462
Verstrekkingen	–	4	–	–	87	91	289
Aandeel resultaat boekjaar	-68	–	–	–	–	-68	-157
Koersverschillen	-91	–	–	–	–	-91	-485
Mutatie voorzieningen	–	–	143	–	–	143	52
Balans per 31 juli	**1.188**	**9**	**104**	**786**	**926**	**3.013**	**3.210**

De post deelnemingen betreft het 50% aandeel in AR Tarim Tohumculuk ve Sanayi Ticaret A.Ş. te Izmir, Turkije, het 45% aandeel in Potato Services Africa Ltd te Nairobi, Kenia en het 14,5% aandeel in Breeders Trust S.A., België.
De genoemde post overige effecten betreft vorderingen op coöperatieve verenigingen in de vorm van aandelen die bestemd zijn om duurzaam te worden aangehouden. Daarnaast participeert Agrico in diverse Private Sector Investeringsprogramma (PSI) projecten. De waarde van deze belangen (MABA Retail 25% en Agrico Algeria 25%) is op nihil gewaardeerd.
Van het bedrag aan leningen u/g ultimo boekjaar is € 0,9 miljoen binnen 1 jaar aflosbaar. Leningen u/g zijn opgenomen onder aftrek van een voorziening van € 2,6 miljoen (31 juli 2018: € 2,7 miljoen). Het gemiddelde rentepercentage op deze leningen bedraagt 0,6%. Vorderingen op deelnemingen hebben betrekking op leningen met een looptijd langer dan 1 jaar. Vorderingen op deelnemingen zijn opgenomen na aftrek van een voorziening van € 360.000 (31 juli 2018: € 360.000).
Overige vorderingen betreft een investeringsrekening bij de leasemaatschappij uit hoofde van de financiering door Agrico van door haar geleasde auto's.

Vorderingen (4)

Handelsdebiteuren zijn opgenomen na aftrek van een voorziening dubieuze debiteuren. Per 31 juli 2019 bedraagt de voorziening voor dubieuze debiteuren € 3,8 miljoen (31 juli 2018: € 3,5 miljoen). De hoogte van de voorziening is gebaseerd op leveringen uit oogst 2017 en eerder die nog niet betaald zijn aangevuld met nodig geachte voorzieningen voor geïdentificeerde risico's m.b.t. oogst 2018. De vorderingen op deelnemingen hebben betrekking op vorderingen met een looptijd korter dan één jaar en zijn niet rentedragend. De overige vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd van minder dan 1 jaar en hebben voornamelijk betrekking op omzetbelasting, vennootschapsbelasting, goederen en veldinventaris.

Liquide middelen (5)

Alle liquide middelen staan ter vrije beschikking van de onderneming.

Eigen vermogen (6)

Het geconsolideerde totaalresultaat (exploitatieresultaat inclusief rechtstreeks via het eigen vermogen verwerkte resultaten) toekomend aan de coöperatie bedraagt € 1.495.600. Voor een toelichting op het verloop van het eigen vermogen wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige balans van Coöperatie Agrico U.A.

x € 1.000

Aandeel van derden in groepsvermogen (7)

Het verloop van het aandeel derden is als volgt:

	Totaal 2018/2019	Totaal 2017/2018
Balans per 1 augustus	1.532	1.590
Aandeel resultaat boekjaar	550	286
Dividend	-284	-333
Koersverschillen	15	-11
Balans per 31 juli	**1.813**	**1.532**

Voorzieningen (8)

De samenstelling en het verloop van de voorzieningen is als volgt samen te vatten:

	Pensioen voorziening	Latente belasting-verplichtingen	Jubileum-uitkeringen voorziening	Totaal 2018/2019	Totaal 2017/2018
Balans per 1 augustus	298	127	217	642	875
Onttrekkingen	-112	-28	-29	-169	-291
Dotaties	27	–	22	49	58
Balans per 31 juli	**213**	**99**	**210**	**522**	**642**

De pensioenvoorziening is berekend, gebruikmakend van een disconteringsvoet van 2 % en heeft betrekking op de financiering van tot 1 januari 2000 bij een pensioenverzekeraar opgebouwde pensioenaanspraken. Deze regeling kent een onvoorwaardelijke 1,5 % indexatie en geldt bij voortzetting van het dienstverband tot aan pensioendatum.
Alle voorzieningen hebben een overwegend langlopend karakter.

x € 1.000

Langlopende schulden (9)

De samenstelling en het verloop van de langlopende schulden is als volgt samen te vatten:

	Ledenleningen	Krediet-instelling	Totaal 2018/2019	Totaal 2017/2018
Balans per 1 augustus	2.963	3.249	6.212	6.522
Aflossingen	–	-808	-808	-808
Verstrekkingen	357	535	892	498
Balans per 31 juli	**3.320**	**2.976**	**6.296**	**6.212**
De aflossingsverplichtingen zijn als volgt samen te vatten:				
Binnen 1 jaar	–	808	808	849
Van 1 tot 5 jaar	3.320	2.168	5.488	5.363
Balans per 31 juli	**3.320**	**2.976**	**6.296**	**6.212**

Ledenleningen betreffen achtergestelde leningen die onderdeel uitmaken van het garantievermogen van de coöperatie.
Het gemiddelde rentepercentage op de ledenleningen bedraagt 2,0% en kredietinstellingen 1,25%.

Leden (10)

	31 juli 2019	31 juli 2018
Leden wegens producten	14.826	15.014
Schuld aan de pool	–	1.460
Terugbetaling certificatenkapitaal	728	933
	15.554	**17.407**

Leden wegens producten heeft voor een belangrijk deel betrekking op saldo wat leden in rekening courant bij de coöperatie laten staan. Het gemiddelde rentepercentage op deze rekening courant tegoeden bedraagt 0,5%. Schuld aan de pool is een onverdeeld restant vanuit de aardappelpools van dat boekjaar wat zal worden toegevoegd aan de aardappelpools van volgend boekjaar.

x € 1.000

Overlopende passiva (11)

De overlopende passiva hebben een looptijd van minder dan één jaar en bestaan voor een belangrijk gedeelte uit verplichtingen richting personeel en nog te ontvangen facturen.

Door Agrico onderkende risico's zijn:

- Strategische risico's: Mogelijke risico's ten aanzien van verdere groei en acquisities, worden beheerst door middel van een strategisch plan en doelstellingen ten aanzien van groei en financiering.
- Operationele risico's: Debiteuren betalingsrisico's worden beheerst door actief debiteurenmanagement en indien mogelijk worden zekerheden verkregen.
- Financiële risico's: Financierings en valutarisico's worden afgedekt door middel van valutatermijncontracten als ook het periodiek opstellen van liquiditeitsprognoses. Deze activiteiten en het beheer van liquiditeiten vindt voornamelijk bij Agrico B.V. plaats.
- Compliance risico's: Het risico dat niet voldaan wordt aan wet- en regelgeving, wordt beheerst door te werken met gedragscodes, horizontaal toezicht en interne procedures.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa

Verplichtingen uit hoofde van operationele leaseverplichtingen voor een bedrag van € 1,0 miljoen. Van dit bedrag heeft € 0,4 miljoen een looptijd van korter dan 1 jaar. Het overige betreft een verplichting korter dan 5 jaar.
Ultimo boekjaar bestaan investeringsverplichtingen ten bedrage van € 2,2 miljoen.
Coöperatie Agrico U.A., Agrico B.V., Agrico Holding B.V., Agrico Research B.V. en Leo de Kock & Zn. B.V., vormen een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting en omzetbelasting en zijn derhalve mede hoofdelijk aansprakelijk voor verplichtingen voortvloeiende uit de fiscale eenheid.
Agrico heeft in boekjaar 2015/2016 pootaardappelen geleverd aan een afnemer in Jordanië. Op een beperkt deel van de levering is een klacht ingediend en de gehele levering is niet betaald. Agrico vindt de klacht ongegrond en dit is een gerechtelijke procedure door de rechtbank in Rotterdam in april 2018 bevestigd. De betreffende vordering is in de jaarrekening geheel voorzien. Als tegenactie is de afnemer in Jordanië een strafrechtelijke procedure tegen Agrico en enkele personen gestart. Deze procedure loopt nog steeds en de strafeis is na balansdatum uitgebreid met een civiele claim. Voor deze claim is geen voorziening getroffen. Mede op basis van het voor Agrico positieve vonnis in Nederland verwacht de directie geen uitstroom van middelen. De omvang van deze claim is nog onbekend.

Zekerheden

Coöperatie Agrico U.A. beschikt over kredietfaciliteiten bij meerdere Nederlandse banken, waarbij de omvang van de beschikbare faciliteiten is afgestemd op het seizoen verloop. Voor het verstrekte krediet door de bankiers aan Coöperatie Agrico U.A. zijn de volgende zekerheden verstrekt:

- Hoofdelijke medeschuldverbintenis van Coöperatie Agrico U.A., Agrico B.V., Agrico Holding B.V., Agrico Research B.V. en Leo de Kock & Zn. B.V.
- Vermogensverklaring 40% op balansdatum (geconsolideerd risicodragend vermogen verminderd met de immateriële vaste activa in verhouding tot het geconsolideerde balanstotaal).

Agrico B.V. staat garant voor een krediet van Parkland Seed Potatoes Ltd ad CAD 1,0 miljoen.
Agrico Polska Sp. Z o.o. staat garant voor een krediet van een lokale partner ad PLN 1,6 miljoen.
Coöperatie Agrico U.A. heeft voor de deelnemingen Agrico B.V. en Agrico Reseach B.V. een 403-verklaring afgegeven. Agrico Holding B.V. heeft voor de deelneming Leo de Kock & Zn. B.V. een 403-verklaring afgegeven.

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening

x € 1.000

Netto-omzet producten aan derden (12)

Betreft de gefactureerde omzet poot- en consumptieaardappelen e.d. van de oogst 2018, onder aftrek van kortingen e.d.

	2018/2019	2017/2018
De netto-omzet is als volgt te specificeren:	248.320	226.701
Pootaardappelen	63.986	42.984
Consumptieaardappelen	5.977	5.088
Licenties	1.536	1.464
Overige omzet	**319.819**	**276.237**
	%	%
Verdeling van de omzet aardappelen naar afzetgebied:	31,8	27,6
Nederland	12,5	13,3
Frankrijk	11,9	10,8
België	22,1	22,6
Overig EU	21,7	25,7
Buiten EU	**100,0**	**100,0**

Directe kosten (13)

Hieronder zijn opgenomen direct met de verkoop samenhangende kosten zoals transport, commissie, emballage e.d.

Inkoop producten (14)

Hieronder zijn opgenomen de uitbetalingen aan leden voor geleverde aardappelen (zowel pool als overige inkoop), aan leden betaalde bewaarvergoedingen, de inkoop bij derden alsmede de bedragen inzake afwikkeling industrie. Het aandeel van leden hierin bedraagt totaal € 186,4 miljoen (2017/2018: € 145,2 miljoen).

Overige bedrijfsopbrengsten (15)

Hieronder zijn onder andere de ontvangen subsidies opgenomen.

Lonen, salarissen en sociale lasten (16)

	2018/2019	2017/2018
Salarissen	12.997	12.063
Sociale lasten	2.307	2.125
Pensioenpremies, inclusief mutatie van de pensioenvoorziening	1.606	1.266
	16.910	**15.454**
Gemiddeld aantal werknemers van de Agrico-groep:		
Nederland	180	169
Buitenlandse groepsmaatschappijen	63	66
	243	**235**

x € 1.000

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa (17)

	2018/2019	2017/2018
Immateriële vaste activa	84	484
Bedrijfsgebouwen en bestrating	790	792
Machines en installaties	632	639
Andere vaste bedrijfsmiddelen	783	491
	2.289	2.406
Per saldo boekwinst of -verlies op desinvesteringen	–	-19
	2.289	**2.387**

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa (18)

	2018/2019	2017/2018
Andere personeelskosten	2.657	2.643
Kantoorkosten	2.284	1.316
Organisatiekosten	1.507	1.238
Verkoopkosten	2.695	2.833
Huisvesting- en exploitatiekosten	1.905	1.849
Overige kosten	1.524	1.231
	12.572	**11.110**

Rentelasten en soortgelijke kosten (19)

In de post rentelasten en soortgelijke kosten is een bedrag van € 41.600 (vorig jaar € 16.500) aan valutakoersverschillen opgenomen.

Belastingen (20)

De belasting over het resultaat heeft voor € 3,1 miljoen (2017/2018: € 2,5 miljoen) betrekking op een verlies in Nederland en voor € 7,6 miljoen (2017/2018: € 5,5 miljoen) op winst in buitenlandse activiteiten. De effectieve belastingdruk (53%) wijkt af van het nominale tarief in Nederland (25%) wegens:

- Toepassing van de deelnemingsvrijstelling op het resultaat deelnemingen.
- Afwijkende tarieven in het buitenland.
- Onzekerheid omtrent het realiseren van belastingteruggave over sommige verliezen en waarderingsverschillen, waardoor geen latentie wordt gevormd.
- Overige permanente verschillen tussen de fiscale en bedrijfseconomische grondslagen voor resultaatbepaling.

Ultimo boekjaar bedragen de te verrekenen fiscale verliezen van de Nederlandse fiscale eenheid rond € 14,6 miljoen. De hierover te verrekenen belasting bedraagt, berekend tegen het nominale tarief van 25,0%, € 3,7 miljoen. Deze vordering is niet in de balans opgenomen.

Enkelvoudige balans

x € 1.000 (na voorstel verwerking saldo)

Activa	31 juli 2019		31 juli 2018	
Vaste activa				
Materiële vaste activa (1)				
Bedrijfsgebouwen en terreinen	1.830		1.694	
Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar	446		446	
		2.276		**2.140**
Financiële vaste activa (2)				
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	37.942		35.476	
		37.942		**35.476**
Vlottende activa				
Vorderingen				
Groepsmaatschappijen	7.743		12.088	
Leden	879		705	
		8.622		**12.793**
Liquide middelen		**254**		**182**
Totaal activa		**49.094**		**50.591**

Passiva	31 juli 2019		31 juli 2018	
Eigen vermogen (3)				
Statutaire reserves	29.714		28.132	
Certificatenkapitaal	–		713	
Wettelijke reserve deelnemingen	499		566	
Wettelijke reserve koersverschillen	-2.545		-2.481	
		27.668		**26.930**
Langlopende schulden (4)				
Ledenleningen *	3.320		2.963	
Kredietinstellingen	2.400		3.200	
		5.720		**6.163**
Kortlopende schulden				
Leden (5)	15.554		17.407	
Overige schulden	152		91	
		15.706		**17.498**
Totaal passiva		**49.094**		**50.591**

* betreft achtergestelde leningen welke onderdeel uitmaken van het garantievermogen van de coöperatie

Enkelvoudige exploitatierekening

x € 1.000

	2018/2019	2017/2018
Exploitatiesaldo uit gewone bedrijfsuitoefening na belasting	-970	-1.797
Resultaat deelnemingen	2.530	2.632
Saldo na belastingen	**1.560**	**835**

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de enkelvoudige jaarrekening

Inleiding en toelichting

Dit is de enkelvoudige jaarrekening van Coöperatie Agrico U.A, opgericht op 2 april 1973, statutair gevestigd te Emmeloord, Nederland, kamer van koophandel nummer 39025632. Deze jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Nederlandse wet- en regelgeving voor financiële verslaggeving. Daarbij is gebruik gemaakt van de faciliteit, die artikel 362 lid 8, Titel 9 Boek 2 BW biedt, om in de enkelvoudige jaarrekening dezelfde grondslagen toe te passen als in de geconsolideerde jaarrekening. Voor de grondslagen ten aanzien van de waardering van activa en passiva en voor de opstelling van de winst-en-verliesrekening wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening, voor zover de posten opgenomen in de enkelvoudige jaarrekening niet nader worden toegelicht.

Toepassing van artikel 2:402 BW

Aangezien de exploitatierekening over 2018/2019 van Coöperatie Agrico U.A. in de geconsolideerde jaarrekening is verwerkt, is in de vennootschappelijke jaarrekening volstaan met de weergave van een beknopte exploitatierekening in overeenstemming met artikel 2:402 BW.

Toelichting op de enkelvoudige balans

x € 1.000

Materiële vaste activa (1)

De samenstelling en het verloop van de materiële vaste activa zijn als volgt samen te vatten:

	Bedrijfs gebouwen en -terreinen	Niet aan de bedrijfs-uitoefening dienstbaar	Totaal 2018/2019	Totaal 2017/2018
Balans per 1 augustus	1.694	446	2.140	2.177
Investeringen	226	–	226	42
Afschrijvingen	-90	–	-90	-79
Balans per 31 juli	**1.830**	**446**	**2.276**	**2.140**
Aanschaffingswaarde	2.661	2.777	5.438	5.212
Cumulatieve afschrijvingen	-831	-2.331	-3.162	-3.072
Balans per 31 juli	**1.830**	**446**	**2.276**	**2.140**

De verwachte economische levensduur en de daarop gebaseerde afschrijvingstermijn zijn voor bedrijfsgebouwen 20 en 40 jaar. Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar zijn voor verkoop aangehouden onroerende goederen.

Financiële vaste activa (2)

De samenstelling en het verloop van de financiële vaste activa is als volgt samen te vatten:

	Deelnemingen in groeps-maatschappijen	Totaal 2018/2019	Totaal 2017/2018
Balans per 1 augustus	35.476	35.476	33.421
Resultaat boekjaar	2.530	2.530	2.632
Koersverschillen	-64	-64	-577
Balans per 31 juli	**37.942**	**37.942**	**35.476**

x € 1.000

Eigen vermogen (3)

Het verloop en de samenstelling van het eigen vermogen zijn als volgt samen te vatten:

	Reserve ex. artikel 19.2 van de statuten	Certificaten-kapitaal	Wettelijke reserve deel-nemingen	Wettelijke reserve koers-verschillen	Totaal 2018/2019	Totaal 2017/2018
Balans per 1 augustus	28.132	713	566	-2.481	26.930	27.609
Saldo boekjaar	1.560	–	–	–	1.560	835
Aflossingen	–	-30	–	–	-30	-21
Terugbetaling Serie F	–	-728	–	–	-728	-916
Overige mutaties	22	45	-67	-64	-64	-577
Balans per 31 juli	**29.714**	**–**	**499**	**-2.545**	**27.668**	**26.930**

De reserve ex. artikel 19.2 van de statuten betreft de ingehouden saldi van de coöperatie. Ter hoogte van het negatieve saldo van de wettelijke reserve koersverschillen kunnen geen uitkeringen ten laste van de reserves worden gedaan.

De wettelijke reserve deelnemingen wordt gevormd voor resultaten en rechtstreekse vermogensvermeerderingen van de deelnemingen sinds de eerste waardering volgens de netto vermogensmutatiemethode omdat uitkering niet zonder meer kan worden afgedwongen of gerealiseerd.

Voorstel bestemming exploitatiesaldo

Op grond van artikel 19.2 van de statuten wordt het winstsaldo van de exploitatierekening 2018/2019 ad € 1.560.000 op voorstel van het bestuur als volgt verdeeld:

	2018/2019	2017/2018
Bijschrijving rente certificatenkapitaal	–	15
Toevoeging aan de reserve ex. artikel 19.2 van de statuten	1.560	820
	1.560	**835**

Dit voorstel is reeds in de balans per 31 juli 2019 verwerkt.

x € 1.000

Langlopende schulden (4)

De samenstelling en het verloop van de langlopende schulden zijn als volgt samen te vatten:

	Leden-leningen	Krediet-instellingen	Totaal 2018/2019	Totaal 2017/2018
Balans per 1 augustus	2.963	3.200	6.163	6.499
Aflossingen	–	-800	–800	-800
Verstrekkingen	357	–	357	464
Balans per 31 juli	**3.320**	**2.400**	**5.720**	**6.163**
De aflossingsverplichtingen zijn als volgt samen te vatten:				
Binnen 1 jaar	–	800	800	800
Van 1 tot 5 jaar	3.320	1.600	4.920	5.363
Balans per 31 juli	**3.320**	**2.400**	**5.720**	**6.163**

Het gemiddelde rentepercentage op de ledenleningen bedraagt 2,0% en kredietinstellingen 1,25%.

Leden (5)

	2018/2019	2017/2018
Leden wegens producten	14.826	15.014
Schuld aan de pool	–	1.460
Terugbetaling certificatenkapitaal	728	933
	15.554	**17.407**

Leden wegens producten heeft voor een belangrijk deel betrekking op saldo wat leden in rekening counant bij de coöperatie laten staan. Het gemiddelde rentepercentage op de deze rekening courant tegoeden bedraagt 0,5%. Schuld aan de pool is een onverdeeld restant vanuit de aardappelpools van dat boekjaar dat zal worden toegevoegd aan de aardappelpools van volgend boekjaar.

Resultaat deelnemingen (6)

Dit betreft het aandeel van de ondernemingen in de resultaten van haar deelnemingen, waarvan een bedrag van € 2.597.200 (2017/2018: € 2.789.200) groepsmaatschappijen betreft. Het overige deel betreft resultaat in minderheidsbelangen van € 67.100 negatief (2017/2018 € 157.600 negatief).

Beloning externe accountant (ex. Art. 2:382a BW)

De onder organisatiekosten opgenomen accountantskosten hebben betrekking op de volgende diensten van Ernst & Young Accountants LLP:

	2018/2019	2017/2018
Het onderzoek van de jaarrekening	250	160
Adviesdiensten op fiscaal terrein	10	25
Andere niet-controlediensten	8	7
	268	**192**

x € 1.000

Bezoldiging van bestuurders en commissarissen
De gegevens conform artikel 383 lid 1 titel 9 BW 2 zijn voor bestuurders van Coöperatie Agrico U.A. (tevens raad van commissarissen Agrico B.V.): € 150.700 (vorig jaar € 141.600).

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa

Agrico U.A. is hoofdelijk aansprakelijk voor verplichtingen voortvloeiende uit de fiscale eenheid voor zowel de vennootschaps- als omzetbelasting met haar Nederlandse groepsmaatschappijen.

Coöperatie Agrico U.A., Agrico B.V., Agrico Holding B.V., Agrico Research B.V. en Leo de Kock & Zn. B.V., vormen een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting en omzetbelasting en zijn derhalve mede hoofdelijk aansprakelijk voor verplichtingen voortvloeiende uit de fiscale eenheid.

Zekerheden

Coöperatie Agrico U.A. beschikt over kredietfaciliteiten bij meerdere Nederlandse banken, waarbij de omvang van de beschikbare faciliteiten is afgestemd op het seizoen verloop. Voor het verstrekte krediet door de bankiers aan Coöperatie Agrico U.A. zijn de volgende zekerheden verstrekt:

- Hoofdelijke medeschuldverbintenis van Coöperatie Agrico U.A., Agrico B.V., Agrico Holding B.V., Agrico Research B.V. en Leo de Kock & Zn. B.V.
- Vermogensverklaring 40% op balansdatum (geconsolideerd risicodragend vermogen verminderd met de immateriële vaste activa in verhouding tot het geconsolideerde balanstotaal).

Coöperatie Agrico U.A. heeft voor de deelnemingen Agrico B.V. en Agrico Reseach B.V. een 403-verklaring afgegeven.

Emmeloord, 15 november 2019

J.J. van Hoogen Directeur	P.J. van Maldegem Bestuurder	A.H. Vermeulen Bestuurder	S.K. Hoekstra Bestuurder
C.A.A.M. Gommeren Bestuurder	L.D. de Winter Bestuurder	G. Ensing Bestuurder	G.H. de Raaff Bestuurder

Overige gegevens.

Belangrijke statutaire bepalingen

Inzake verdeling saldo (Artikel 15.2 lid 6)

a. Omtrent de bestemming van een positief saldo van de exploitatierekening besluit de Ledenraad op voorstel van het Bestuur.
b. Een negatief saldo van de exploitatierekening wordt ten laste van het eigen vermogen van de Coöperatie gebracht en wel ten laste van die bestanddelen daarvan als de Ledenraad op voorstel van het Bestuur zal besluiten.

Inzake verdeling batig saldo na vereffening (Artikel 17.3)

1. Indien bij vereffening een overschot blijkt te bestaan en er alsdan ledencertificaten uitstaan, wordt uit dit overschot allereerst uitgekeerd het op de certificaten gestort bedrag, bijschrijvingen op certificaten daaronder begrepen. Mocht het overschot niet voldoende zijn voor die uitkering, dan wordt het overschot verdeeld naar de verhouding als in de vorige zin vermeld. Blijft na uitkering als hiervoor bedoeld een overschot over, dan wordt dit uitgekeerd aan hen die Leden waren van de Coöperatie ten tijde van de ontbinding van de Coöperatie. Het overschot wordt verdeeld naar de verhouding van het totaalbedrag door de Coöperatie aan elk der Leden uitgekeerd voor alle producten waarvoor afleveringsplicht geldt of gold gedurende de laatste vijf (5) volle boekjaren, aan het tijdstip van de ontbinding voorafgaande, dan wel tijdens de gehele duur van het Lidmaatschap, indien dit geen vijf (5) volle jaren heeft geduurd.
2. In geval van ontbinding door het geheel ontbreken van de Leden vervalt het batig saldo aan hen die minder dan vijf (5) jaren voor de ontbinding hebben opgehouden Lid te zijn. Ontbreken ook zij, dan aan hen die minder dan zeven (7) jaar voor de ontbinding hebben opgehouden Lid te zijn en zo vervolgens. De grondslag voor de verdeling is gelijk aan de in het vorige lid vermelde grondslag.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de ledenraad van Coöperatie Agrico U.A.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018/2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening voor het jaar geëindigd op 31 juli 2019 van Coöperatie Agrico U.A. te Emmeloord gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Coöperatie Agrico U.A. op 31 juli 2019 en van het resultaat over de periode 1 augustus 2018 tot en met 31 juli 2019 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 juli 2019;
- de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over de periode 1 augustus 2018 tot en met 31 juli 2019; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Coöperatie Agrico U.A. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Reikwijdte van de groepscontrole

Coöperatie Agrico U.A. staat aan het hoofd van een groep van entiteiten. De financiële informatie van deze groep is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Coöperatie Agrico U.A..

De groepscontrole heeft zich met name gericht op de significante entiteiten op basis van hun omvang in de groep en/of specifieke risico's bij deze entiteiten. De groepscontrole heeft zich met name gericht op de significante entiteiten op basis van hun omvang in de groep en/ of specifieke risico's bij deze entiteiten. Bij de groepsmaatschappijen Coöperatie Agrico U.A., Agrico Holding B.V., Agrico B.V., Agrico Research B.V. en Leo de Kock & Zn. B.V. hebben wij zelf controlewerkzaamheden
uitgevoerd. Wij hebben gebruik gemaakt van andere accountants bij de controle van de Franse groepsmaatschappij S.A. Desmazières. Bij andere groepsmaatschappijen hebben wij
zelf beoordelingswerkzaamheden of specifieke controle-werkzaamheden uitgevoerd.

Door bovengenoemde werkzaamheden bij groepsmaatschap-pijen, gecombineerd met aanvullende werkzaamheden op groepsniveau, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de groep verkregen om een oordeel te geven over de geconsolideerde jaarrekening.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Voorwoord;
- Kengetallen;
- Groepsstructuur;
- Profiel;
- Verslag van de raad van commissarissen;
- Verslag van de directie;
- Besturing en beheersing;
- Overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de coöperatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de coöperatie te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de coöperatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.
Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften
en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:
- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de coöperatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de coöperatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Zwolle, 15 november 2019

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. B.W. Littel RA

Agrico
Postbus 70, 8300 AB Emmeloord
Duit 15, 8305 BB Emmeloord
T +31 (0)527 639911 / E info@agrico.nl
I www.agrico.nl

Say
potato,
say